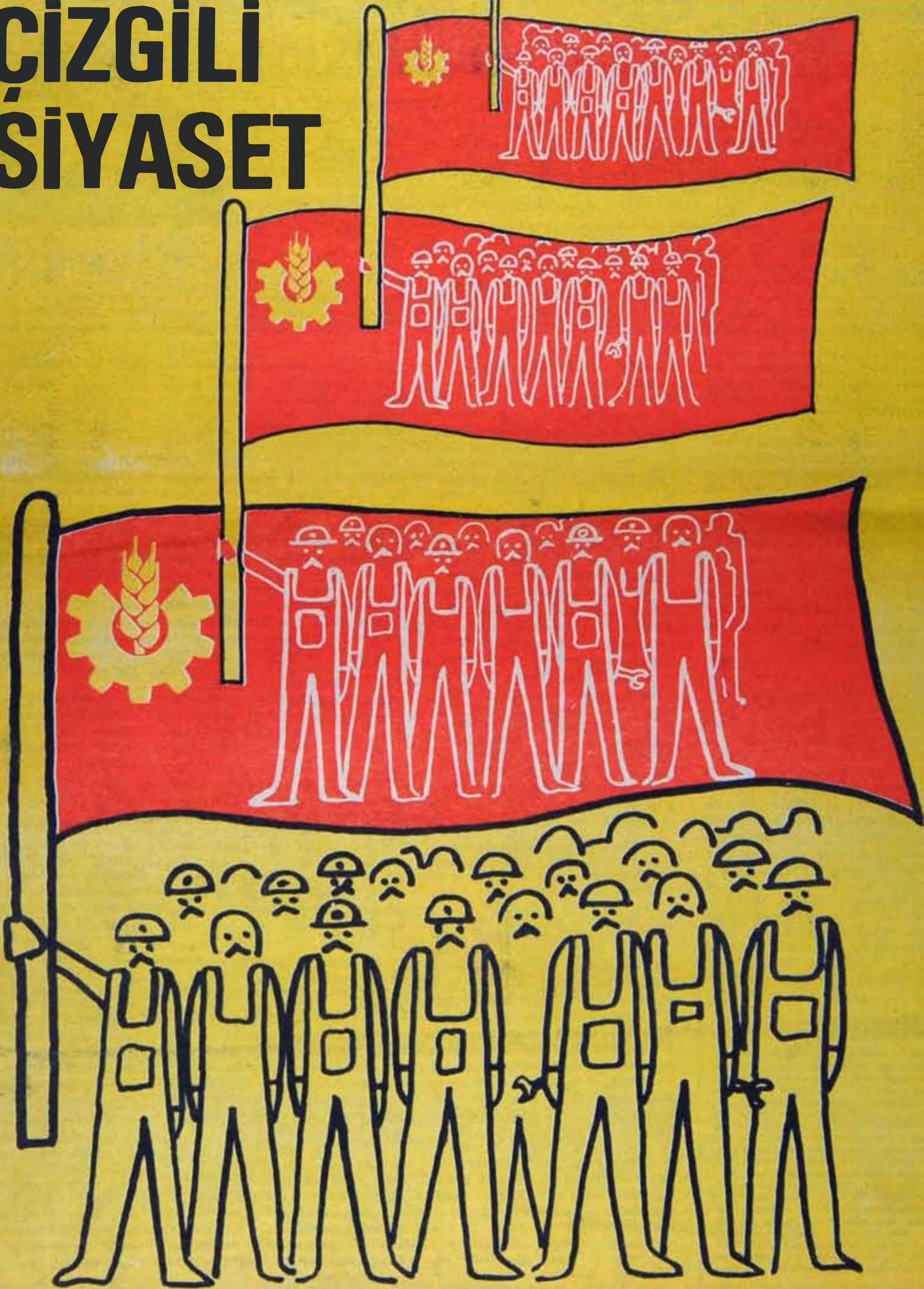
BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ SAYI: 160 2 MAYIS.1978 FİYATI. 5 TL

EMO Başkanı Aybars Ungan:

ENERJİ KAYNAKLARININ DEVLETLEŞTİRİLMESİ NESNEL ZORUNLULUKTUR

SON GÜNLERDE GÜNCELLİK KAZANAN VE KAMOUYUNU MEŞGUL EDEN "DEVLETLEŞTİRMELER" KONUSUNDA, ENERJİ KAYNAKLARINA İLİŞKİN OLARAK, YÜRÜYÜŞ ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYBARS UNGAN'A SORULAR YÖNELTTİ. YÜRÜYÜŞ'ÜN SORULARINI VE UNGAN'IN YANITLARINI OKURLARIMIZA SUNUYORUZ.

★ Elektrik enerjisi sıkıntısı başlıca sorunlar arasında yer alıyor. Kamuoyunu yakından ilgilendiren bu soruna ilişkin görüşleriniz nelerdir?

☆ Enerji sıkıntısı ülkemizde, yaşamın neredeyse alışılmış bir parçası haline geldi. Bu bakımdan kamuoyunu yakından ilgilendiren bu sorunu, günlük yaşamı sürekli ve derinden etkileyen bir sorun olarak nitelemek gerekmektedir.

Öncelikle belirtilmesi gereken nokta, enerji bunalımının kurulu düzenin yapısından kaynaklandığı gerçeğidir. Öteki sorunlarımız ne ölçüde büyümekte ve çözüm beklemekteyse, enerji sorunu da sistemin yapısını aynı ölçüde ve belki de daha çarpıcı biçimde yansıtmakta ve ivedi çözüm beklemektedir. Kesin çözümün yapısal değişiklikleri içerdiğini vurguladıktan sonra somut duruma dönelim.

Bugün kesinti ve kısıntı uygulamalarıyla kendini gösteren bunalım, ülkemiz somutunda, enerji yetersizliğinin ifadesi olarak bilinmek gerekir. Başka bir deyişle üretilen elektrik enerjisi tüketimi karşılayamamakta, günde 5 milyon kwh'lık bir açıkla sürekli geriden gitmektedir. Bu durum, üretim tüketim dengesinin artan gereksinmeyi karşılayacak ölçüde ciddi bir planlamaya bağlanmamasından ve üretimin dayandırılacağı kaynakların harekete geçirilememesinden doğmaktadır. Enerji talebinin düzensiz artması sorunu ağırlaştıran ögelerden biridir. Bu durum sanayinin yapısıyla yakından ilişkilidir. Sanayi sektörü elektriğin % 70'ini tükettiği halde, kalkınmanın gereklerini karşılayacak bir yapıya kavuşturulamamış, montajcı ve lüks tüketim maddelerinin üretimine yönelik niteliği körüklenmiştir. Sanayi üretimi, ülke ve halkın çıkarlarıyla bağdaşmayan anarşik yapısını koruduğu, bir plan disiplinine sokulamadığı sürece, enerji talebi denetimsiz olarak artacaktır. Yarısına elektrik götürülmemiş halkın öteki yarısı ise, kesinti külfetiyle birlikte elektriğin ancak % 19'undan yararlanabilmektedir.

Santralların yapınında ortaya çıkan gecikmeler de, yeterli üretim düzeyine çıkılamayışının nedenleri arasındadır. Öte yandan daha önemli bir sorun, santrallar ile kullanılacak birincil kaynaklar arasındaki oransal ilişkide yanlış ve dıştan zorlamalı tercihlere gidilmesi, böylece santral yatırımlarının doğru saptanamamasıdır. Pahalı üretim yapan, yakıt yönünden bağımlılık getiren ve sorunu kendi içinde derinleştiren petrol ürünlerine dayalı santrallar, bu politikanın sonucunda ortaya çıktı. Santralların doğal kaynaklardan en verimli biçimde yararlanarak gerçekleştirilmesi ilkesinden, günlük politikaların dayatmasıyla, sürekli kaçınılmıştır.

★ Elektrik enerjisi üretimi ile birincil kaynaklar arasındaki ilişkiden söz ettiniz. Kaynaklarımızdan ne ölçüde yararlanılıyor?

☆ Bugüne dek uygulanmış politikaların doğal kaynakları saf dışı ettiği söylenebilir. Kömür, su, petrol gibi hammadde kaynaklarının elektrik enerjisinde kullanımı açısından gerçekçi bir denge saptanmamıştır. Örneğin su potansiyelinin henüz % 10'undan yararlanılmaktadır. Ama öte yandan ithal malı petrole büyük ağırlık verilmiş, kömür kaynakları geliştirilmediği gibi, mevcutlardan da yararlanma doğrultusunda etkin çalışmalara girilmemiştir. Koşulların zorlamasıyla son yıllarda kömür santralları kurma girişimlerinin arttığını söylemeliyim. 10. Dünya Enerji Konferansında da açıkça ortaya çıktığı gibi, dezavantajlı konumu gittikçe büyüyen petrol karşısında ikame enerji kaynağı olarak kömürlerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

★ Kömürü ele alalım. Bu kaynaktan, elektrik enerjisi üretiminde yeterince yararlanmayı engelleyen nedenler var mıdır?

☆ Özellikle değinmek gereken bir konu var. Kömür yalnız elektrik enerjisinde değil, ısınmada da kullanılıyor. Bu bakımdan kömür, özellikle linyit üzerindeki payların belirlenmesi mutlaka bir genel enerji planlaması içinde ele alınmalı, kalorifik değerlerine göre bir sınıflandırmaya tabi tutularak kullanım alanları saptanmalıdır. Ayrıca elektrik üretiminde kullanılan taşkömürünün de sanayie kaydırılması gerekmektedir.

Elektrik enerjisinde yararlanılan başlıca kömür kaynağı linyittir ve belirtildiği üzere bugüne dek termik santrallara gereken önem verilmemiştir. Öte yandan herhangi bir yörede termik santral inşasına girileceği zaman, ortaya linyitin nasıl ve ne zaman karşılanacağı sorunu çıkmaktadır. Linyit yataklarının kamu ya da özel sektör elinde bulunuşu farklı sonuçlar ya da en azından belirsizlikler doğurmaktadır. Bugüne dek kömür işletmeciliği özel sektörün kâr alanı olarak kullanılagelmiş, verilerin saptanması engellenmiştir. Santral kurulabilecek yöreleri de kapsamak üzere, üretilebilir linyit sahalarının % 92'si özel sektör elindedir. Buna karşın toplam linyit üretiminin % 28'ini gerçekleştirebilmiştir. Geri kalan pay ise kamu kesimine aittir. Özel sektör elinde bulundurduğu alanlarda yetersiz madencilik yöntemleri uygulandığından, kömür havzalarının ömrünü kısaltmakta, ayrıca rezerv saptanmasını da olanaksız hale getirmektedir.

★ O halde mülkiyetin el değiştirmesi gerekiyor.

☆ Fiili durumla bakılarak özel sektörün mülkiyet hakkından sözedilemez. Anayasa, doğal kaynaklar üzerinde devlet tasarrufunu öngörüyor. Özel sektörün mülkiyet hakkı iddiaları ise, Anayasaya aykırılığı açıkça bilinen Maden Kanunundan kaynaklanmaktadır.

İlgili meslek örgütleri, enerji üretiminin kısa vadeli iyileştirilmesinde ileri bir adım olarak yıllardır devlet mülkiyetini savunmuşlardır. Sorun kendini her geçen gün daha fazla dayatmaktadır. Geçmişte söylenenlerin doğruluğu daha da netleşmiş, artık enerji kaynakları üzerindeki mülkiyet değişlkliği nesnel zorunluluk haline gelmiştir.

Bir noktaya değinmek gerek. Kömürlerin devletleştirilmesi, plan kavramı açısından, ileriye de yönelik olarak denetleme olanaklarını geliştirici niteliktedir. Ancak mevcut ekonomik yapı ve onun belirlediği siyasal mekanizmaların egemenlik koşulları altında, gerek kurumsal düzenlemelerin gerekse enerji ve yakıt olarak kömürden daha geniş yararlanma olanaklarının sağlanması yönünde, tüm çalışanların örgütlü baskısı zorunludur. Devlet işletmeciliği, kitlelerin beklenti düzeyini yükseltip geliştirmekte yararlanılacak bir araç olarak da önem taşımaktadır.

★ Enerji Bakanlığınca gündeme getirilen, madenlerin devletçe işletilmesi yasa tasarısına ilişkin görüşlerinizi de açıklar mısınız?

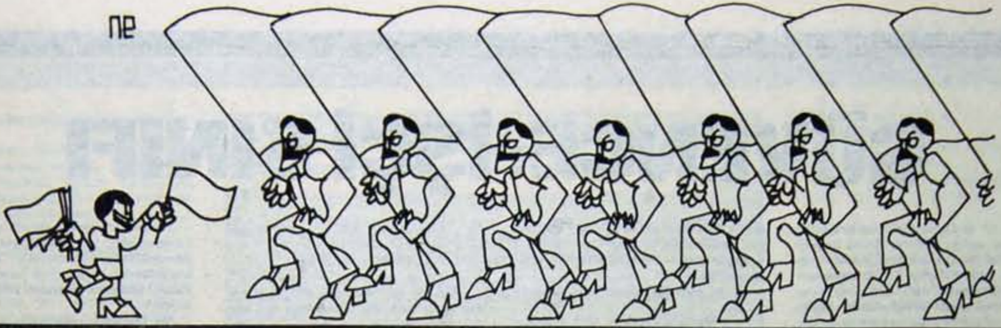
☆ Bakanlığın hazırladığı "Devletçe İşletilecek Madenler Hakkında Yasa Tasarısı", tüm madensel hammadde kaynakları ve tasarının hükümleri açısından irdelenmek gerektiğinden, burada konuya bu kapsamda girmek olanağı yok. Sadece genel bir değerlendirme sözkonusu.

Kanımca, ilgili uzman kuruluş ve kişilerce de belirtildiği gibi Bakanlar Kurulu'na yetki verilmesi konusu önem taşıyor. Yeni tasarı, madensel kaynakların tümünün ya da bir bölümünün devletleştirilmesini önceden öngörmemektedir. Bakanlar Kurulu, özel sektör elindeki işletmelerden yalnız gerek görülenleri devletleştirecektir. Nitekim Bakanlık yetkilileri tasarının reform niteliği taşımadığını, güncel sorunlara ivedi çözüm getirilmesinin amaçlandığını açıklamışlardır. İleri sürülen gerekçeler arasında, tüm madenlerin aynı anda devletçe işletilmesinin yönetsel ve parasal sorunlar yaratacağı da yer almaktadır.

Bu girişimi genelde olumlu karşılamak gerekiyor. Ne var ki, devletleştirmede takdir yetkisinin kullanılması uygulamada çeşitli engeller çıkarabilecek niteliktedir. Sonuçta, örneğin özel kömür işletmelerine el koymada gecikilmesi ya da başarısız kalınması halinde, devletleştirmeden beklenenler ertelenmiş olacaktır. Yasanın, devletleştirmenin tüm gereklerine uygun hale getirilmesi ve ayrıca kendi içinde tutarlı bir bütünlüğe kavuşturulması sözkonusudur. Demokratik güçlere bu konuda da görev düşüyor.

YÜRÜYÜŞ

Sahibi: Yürüyüş Yayıncılık Ltd. Şti. adına Nihat SARGIN ● Genel Yayın Yönetmeni: Zeki KILIÇ ● Yazı İşleri Müdürü: Metin ÇULHAOĞLU ● Teknik Sekreter Bülent ARTAMLI ● Yönetim: Konur sok. 15/8 Kızılay - ANKARA Tel: 17 45 61 ● İstanbul Bürosu: Piyerloti cad. 21/1, Çemberlitaş İSTANBUL, Tel: 26 35 67 ● Abone Koşulları: Yıllık 200., 6 aylık 100. TL. Avrupa, 6 Aylık: 250., Yıllık: 500. TL., Amerika: 6 aylık 325., Yıllık: 650. TL. Avusturalya-Japonya: 6 Aylık: 400. TL., Yıllık: 800 TL. ● Posta Çeki: YÜRÜYÜŞ Dergisi 100234 İlan Koşulları: Arka Kapak (Renkli) 15.000. TL., Arka Kapak (Siyah Beyaz): 12.000 TL., İç sayfalarda sütun santimi: 40. TL., Yayın ilanları % 50 indirimlidir. Baskı: Daily News Web-Ofset Tesisleri

ÇİZGİLİ SİYASET

Metin ÇULHAOĞLU

Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyası, 22 Nisan günü Ankara'da yapılan görkemli bir mitingle sona erdi. Bu satırlar yazılırken Partililer bir başka yoğun çalışmanın içindeler. 1 Mayıs'ı ve Partilerinin üçüncü kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlanıyorlar.

Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşundan bu yana üç, 1 Mayıs'ın Türkiye'de ilk kez görkemli bir biçimde kutlanışından bu yana iki, Kanlı 1 Mayıs'tan bu yana da tam bir yıl geçti. Üç yıl. Ama herhangi bir üç yıl değil. Tarihin alttan ve üstten, sanki güçlü bir presle sıkıştırıldığı, deneyim ve birikim dolu yıllar.

Böylesine bir tarihsel kesite, çeşitli açılardan bakıp çeşitli sonuçlar çıkarmak mümkün. Değişik açılardan hareketle, değişik noktaların ön plana çıktığını söylemek de mümkün. Ama herşeyden önce, sözü edilen dönemi, işçi sınıfının politik hareketinin gelişim çizgisi açısından değerlendirmek gerekiyor. Çünkü, Türkiye'de sosyalist hareketin tarihi bir bütün olarak ele alındığında, 1975-78 dönemi çarpıcı özellikleri ile hemen ön plana çıkıyor.

Bu özellikleri kısaca özetlemek mümkün: Üç yıllık dönem, Türkiye sosyalist hareketinde hayati iki ögenin ilk kez böylesine çakıştığı ve içiçe geçtiği bir dönem oldu. Bir yanda sosyalist hareketin burjuvaziden bağımsızlığı; öte yanda Leninist öğretinin parti yaşamında ve mücadelesinde hayata geçirilmesi. Bir yanda, harekete öteden beri musallat olan başkalarının peşine takılma hastalığının yenilmesi, öte yanda eyyamcılıktan, popülizmden sıyrılmış, bilimsel sosyalist temellere oturmuş bir işleyiş. Bir yanda sosyalistlerin birinci olarak ve en başta kendi güçlerine güvenmeleri zorunluluğunun kavranması, öte yanda en geniş ittifaklar zincirini oluşturmak için gösterilen çaba. Bütün bunlar, eksiği ve fazlası ile, sosyalist hareketin tarihinde yalnızca 1975–78 döneminde böylesine içiçe geçip bütünleşti. Sosyalist hareket açısından, dönemin en belirgin özelliğini böyle özetlemek mümkün.

Bu özelliği, dışa vuran somut örnekleri ile sergilemek de mümkün. Türkiye İşçi Partisi'nin son kampanyası: "çizgi" değil Parti, "görüş" değil örgütlü hareket, "siyasi yoğunluk" değil siyasi güç olmanın belli başlı koşulunu ortaya koydu: Karar alma, alınan kararı uygulama ve uygulamanın sonuçlarını toplama. Karar alma, ideolojik yetkinliğin, uygulama ise gücün göstergesi. Aynı zamanda, çeşitli "siyasi çizgi"lerin at oynattığı Türkiye'de "çizgi" ya da tabela değil gerçekten Parti olmanın göstergesi de bu. Son kampanya ile birlikte, 1975 yılından 1978'e uzanan dönem, Türkiye İşçi Partisi'nin bu anlamda tekleştiği dönem oldu. Diğer tüm özellikleri bir yana, 1975–78 dönemi en başta yalnızca Türkiye İşçi Partisi'nin değerlendirme yapıp karar alabilen, bu kararı uygulayabilen ve uygulamadan sonra da ürünlerini toplayabilen parti olduğunu sergiledi. Böylece "bölünmüşlük" dönemi, me sürecine terketti. Böylece, 1978 yılı "çizgili siyaset"in çeşitli çizgilerinin giderek bulanıklaştığı ve gerilerde kaldığı bir yıl oluyor. Daha da olacak.

Bu noktada soru sormak mümkün. İşçi sınıfı hareketinin uzun bir geçmişi olan Türkiye'de oturma ve tekleşme döneminin hangi nedenlerle böyle "rötarlı" ortaya çıktığı sorulabilir. Geçmişi bütünü ile inkara ya da efsane boyutlarında abartmaya varmadığı sürece böyle bir sorunun sakıncası yok. Çünkü açıklayıcı nedenler var. Açıklayıcı nedenler, Türkiye'nin tarihsel ve toplumsal koşullarında saklı. Önce Türkiye'nin toplumsal ve tarihsel koşulları var. Sonra da bu koşulların örgütlü harekete getirdiği bazı talihsizlikler.

Fransa, İngiltere, Almanya, ABD gibi ülkelerin aksine, Türkiye'de burjuva demokratik devrim, güçlü bir burjuva sınıfı tarafından ve sonuna dek götürülmedi. Burjuva demokratik devrimin esas olarak tamamlanmasına karşın, geride ve hareketin önünde bir çok demokratik görev kaldı. Öteden beri bilinen bu gerçeğin bir de politik plana yansıması var: Sayılan kapitalist ülkelerde, sosyalistlerle demokratlar arasındaki ayırım çizgileri ideolojik, politik ve örgütsel planda netleşmişken, Türkiye'de bu alanda nesnel bir bulanıklık ortaya çıktı. Bir yanda gerçekleştirilmesi gereken yoğun demokratik görevlerin varlığı, öte yanda 1917'den sonra sosyalizmin dünya ölçeğindeki etkinliği, Türkiye'de de sosyalistlerle demokratlar arasındaki ayırım çizgilerini her alanda ve nesnel olarak "flu" bir hale getirdi.

Bu çerçevede, bilimsel sosyalistlerin demokratik görevleri bir an bile unutmamaları, madalyonun yalnızca bir yüzü. Madalyonun bir de ikinci yüzü var: İdeolojik, politik ve örgütsel planda yalnızca birer demokrat olanların kendilerini sosyalist saymaları. Madalyonun bu yüzü, uzak ve yakın geçmişte, etkisini örgütlü hareket içinde de hissettirdi. Sözü uzatmadan "kişisel" örnekler vermek mümkün: Hareketin içinde yer alan bir Şevket Süreyya'yı, bir Vedat Nedim'i, bir Mihri Belli'yi, bir Aybar'ı şu ya da bu dönemde, ya da bir bütünolarak demokrat saymak, "halkçı" saymak mümkün. Ancak bu şahısların hayatlarının herhangi bir döneminde Leninist olduklarını düşünmek kesinlikle mümkün değil. Somut olguların kişilerde ve kişiliklerde böyle belirginleşmesi bir yana, hareketin, uzak ve yakın geçmişi ile barındırdığı ideolojik, politik ve örgütsel zaafların temelinde bu olgu yatıyor. Uzak geçmişin "kendine değil başkalarına güvenme" çizgisi, daha yakın geçmişin popülist ve eyyamcı çizgisi, temelini bu bulanıklıkta buluyor.

Türkiye'de, bu tarihsel bulanıklığın yansımalarını bulmak bugün için de mümkün. En açık örneği, sendikalarda, kitle örgütlerinde, gençlik derneklerinde, bunların tavanında ve tabanında yer alan demokrat, ilerici, halkçı ögelerin kendilerini "sosyalist" sayıp, sosyalist örgütün karşısına "siyasi çizgi" biçiminde çıkmaları. Türkiye'de "siyasi çizgi"leri ve bunların çok çizgili siyasetlerini açıklamada aynı bulanıklık ön plana çıkıyor.

Burada yeni bir soru da ortaya çıkıyor: Daha ne kadar sürecek? Burada bir noktayı hatırlamakta yarar var. Sözkonusu olan, tek başına bu kesimlerin öznel tercihleri değil. Tek başına, bu ögelerin kendilerini daha ne kadar "sosyalist almaşık" olarak gösterebilecekleri değil. Çünkü en başta, geleceği belirleyecek olan, onların öznel tercih ve eğilimleri değil. Asıl belirleyici güç, örgütlü sosyalist hareketin gücünü ve etkinliğini giderek daha büyük ölçülerde kanıtlaması. 1975–78 döneminin önemi de bu noktada ortaya çıkıyor. 1978 yılı, sosyalist hareketin, gücünü ve etkinliğini kanıtlamasında önemli bir halka oldu. Tekleşme ve netleşme süreci böyle hızlandı. İleride, kitle örgütlerinde, sendikalarda, gençlik derneklerinde ayrışma, bu tekleşme sürecinin hızına göre belirlenecek.

Üç yıllık geçmişi ile Türkiye İşçi Partisi'nin Türkiye sosyalist hareketine en büyük katkısını da bu açıdan değerlendirmek gerekiyor. Bir yanda demokrat ögelerden ideolojik, politik ve örgütsel planda net bir biçimde ayrışmak, öte yandan demokratik görevleri, demokrat unsurlarla ittifakı bir an bile unutmamak. Türkiye İşçi Partisi'nin üç yılı, bu ikili çalışmanın ilk kez bu ölçüde içiçe geçmesi bakımından önem taşıyor.

Çok açık ve çok net olarak ortada. Kuruluş, kampanyalar, seçimlere katılış ve en son kampanya. Üç yıllık bir süreç. Üç yıllık bir süreçte kararlar alındı. Kararlar uygulandı. Uygulamanın ürünleri toplandı. Herbirinde en başta kendi örgütlü gücüne güvenerek. En başta kendi gücüne güvenerek karar almak, uygulamak ve ürünlerini toplamak, bilimsel sosyalist örgüt kavramının hayata geçirilmesinde belli başlı unsur. Bilimsel sosyalist örgüt kavramının hayata geçirilmesi demek, bilimsel sosyalizm demek. Sosyalizmin en can alıcı noktası demek.

Türkiye'de böylesine bir süreci başlatmak ve bu süreçte önemli ölçüde yol almak kolay iş değil. Kolay olmadığı görülüyor. Kolay olmadığı, sosyalist örgütün emin adımlarla büyümesine karşılık, bu örgütün etrafındaki halkanın da aynı hızda büyümesinden anlaşılıyor. Bugünkü dönemin özelliği bu. Örgüt, etrafındaki etki alanı ile aynı hızda büyüyor. Yarın başka türlü olacak. Örgüt gelişirken, etrafındaki etki alanı ondan daha büyük bir hızla büyüyecek. Nicelik ve nitelik bu dönemde içiçe geçecek. Birbirini etkileyecek.

Türkiye İşçi Partisi, üç yıllık deneyimi ve son "NATO'ya Hayır" kampanyası ile, bu dönemin çok çok uzaklarda olmadığını gösterdi. Nicelikle niteliğin kaynaşmasından ortaya çıkacak patlama, çok uzaklarda değil. Bu patlama, aynı zamanda Türkiye'de "çizgili yan bir patlama olacak. "Siyaset"ler, dünyanın her yerinde olduğu gibi üçe ayrılacaklar: İşçi sınıfı hareketi içinde yerini alanlar; demokrat birer öge olarak yerli yerini bulanlar ve marjinal ya da "anafor" akım olarak oradan oraya sürüklenenler. Bugünün "siyasi çizgiler"i ya da "çizgili siyaset"i için bir başka almaşık yok.

Karar alma, uygulama ve ürünlerini toplama. Türkiye İşçi Partisi, üç yıllık deneyimi ile, bu olgunluğa ulaştığını gösterdi. Diğerleri ne yaptı? Yaptıklarını bir benzetme ile anlatmak mümkün: Güreşte, rakibini yenemeyeceğini, yenmek üzere hamle yapamayacağını bilenler, hep rakiplerinin bir hamle yapmasını ve sonunda kendi oyunu ile alta düşüp puan vermesini beklerler. Zaman zaman böyle puan aldıkları da olur. Ama karşılaşmayı kazanamazlar. Çünkü hiç hamle yapamayıp, rakibinin hamlelerinden hata arayanlar, sonunda üç ihtar alıp diskalifiye olurlar. Minderi terkederler.

Sosyalist hareketin "hata"ları sonucunda puan toplayıp kazanacaklarını sanan "siyasi çizgi"ler, hızla üçüncü ihtara yaklaşıyorlar.

GÜVENCE: İŞÇİ SINIFI

Tüm iç ve dış emperyalist-kapitalist odakların tertip, terör ve şiddet tezgahlarıyla faşizmi tırmandırma yönünde azgınlaşan politikalarına karşın bağımsızlık ve demokrasinin güvencesinin işçi sınıfı ve emekçilerin birliği olduğu, toplumu ileri ufuklara götürecek gücün işçi sınıfının politik önderliği, hareketi ve örgütü olduğu, yüksek bir disiplin, bilinç ve çoşku tablosuyla tekrar yaşandı.

22 Nisan Cumartesi günü Türkiye İşçi Partisi'nin Ankara'da Tandoğan meydanında düzenlediği miting, topluca söylenen 1 Mayıs marşıyla sona ererken, 1 Mayıs'ta İstanbul'da 1 Mayıs alanında tekrar bir araya gelme kararlılığı noktalandı.

SERMAYE BOMBARDIMANI

YÜRÜYÜŞ'ün dizgi ve baskıya hazırlandığı gün ve saatlerde, sermayenin "basın" namı altındaki yayın ve propaganda makinası aşşağılık bir kanalizasyon ortaklığıyla işçi sınıfının kardeşlik ve dayanışma bayramına lağım akıtmakla meşguldü.

En iri pespaye, manşetinde şöyle diyordu:

"- 1 Mayıs'tan işçi de, halk da, hükümet de tedirgin..."

Sormak gerekiyordu:

- Ya işverenler? Ya yüzdeli işbirlikçiler? Ya bankerler? Ya tüccarlar? Ya beyler? Ya ağalar?.. Ya emperyalist ağababalar?..

Sermayenin ayak takımı da günlerdenberi sürdürdüğü kan ve cinayet histerisini yalan bombardımanıyla alevlendiriyordu:

- 1 Mayıs'ta Taksim meydanı kana bulanacaktı!..

- Solcular Beyoğlu'nu yağmalayacaktı!..

1976 yılı 1 Mayıs'ının İstanbul'da ortaya çıkan ihtişamı, geçen yıl kanla örtülmeye ve unutturulmaya çalışılmış, bu yıl cinayet tellalılığına vardırılmıştı.

1 MAYIS KORKUSU

Türkiye işçi sınıfının yüzyılı aşkın mücadele tarihinin, uluslararası işçi sınıfı dayanışmasıyla simgelendiği 1 Mayıs İşçi Sınıfı Bayramından sermayenin korkunun şiddet ve derecesini gözler önüne bir kez daha seren bu propaganda tablosu, burjuvazinin evrensel ahlak, tiynet ve alçaklığı ile böylesine süslendi...

Ve bu arada Maocu'luğun binbir çeşit haşaratı da, 1 Mayıs'ı provake edecek yol ve yöntemlerden paylarına düşenleri yüklenmekten geri kalmadı.

Ancak bütün heybetiyle bir gerçek daha vardı: 1 Mayıs'ların sökülüp, atılamayacağı, kökleştirilip, yaşatılacağı ve geleceğe koşturulacağı...

TİP MİTİNGİ

Türkiye İşçi Partisi'nin her türlü baskıya, engele ve silahlı saldırılara karşın yürüttüğü "Ulusal Bağımsızlık için Nato' ya Hayır" kampanyası 22 Nisan günü Tandoğan meydanındaki mitingle noktalanırken, 1 Mayıs'ların yaratıcısı ve yaşatıcısı işçi sınıfının soluğu bir kez daha duyuldu.

Doğru ve somut eylem hedeflerinin kitleleri nasıl kucakladığı, her türlü yalan, yanıltma ve saptırma propagandalarına karşın ortaya çıktı.

Malum propaganda makinası gene çalıştırıldı: TİP mitingine olaylar çıkacaktı, kimse Tandoğan'a gitmesindi!..

Buna şu ve bu yolla, goşist, kariyerist, Maocu, maceracı, yılgın, dönek, korkak kadroların propagandaları da eklendi:

"- Aman mitinge gitmeyelim, TİP'liler fazla görünürler!.."

"SOL" POLİKLİNİK!..

İşçi sınıfından, kitlelerden kopuk, hastalıklı ruhların, Türkiye'deki anti-emperyalist mücadelenin 1968'lerden bu yana ne denli sönükleştiğini, dinamizmini yitirdiğini düşünecek fantezileri yoktu!..

Ama bugün, Türkiye İşçi Parti'li Vedat Demircioğlu'ların anti-emperyalist soluklarını, Türkiye İşçi Parti'li Yılmaz Derebaşı'ların alevlendirdiğini görecek zamanları yoktu!..

"Nerede hareket orada bereket" gangsterliğinin, temelde hangi inançsızlıklardan beslendiğini anlayacak, kabul edecek utanç perdeleri yoktu, yırtılmıştı!..

Partisizlik bayrağı altında sürdürülen maceracılığın yaş hastalığıyla beslenen siinepeliğinde, burjuvazinin "sol" kolu hizmetkarlığı yapıldığını bilecek, anlayacak, utanacak değerler yoktu, kurumuştu!..

Ve bunların topunun işçi sınıfı ile emekçi kitlelerin bağımsızlık demokrasi, sosyalizm mücadelesinin örgütlülüğü bilinciyle uzaktan yakından ilgi ve bağları kopmuştu, kalmamıştı!..

Anti-emperyalist soluğun oluşturduğu bir eylem çerçevesinde panayır hesabı yapmanın, aramanın, değil sosyalistlik, devrimcilik, ilericilik, yurtseverlik, demokratlık, biraz iyi niyetli ve aklı başında olmakla ilgisi yoktu...

SONUÇ: MAHKUMİYET!

Sonuç ne oldu?

Mahkumiyet!

İşçi sınıfı partisi düşmanlığının burjuvaziyle elele yükselen grafiği, dikine ve başaşağı çevrildi. 1 Mayıs'ların selt bir takvim yaprağı olmadığını kanıtlayacak ve yaşatacak gücün, bu güç olduğu bir kez daha belgelendi...

SOSYALİSTLERİN SESİ

Geçtiğimiz hafta bu gerçeklerin yeniden gözden geçirilmesiyle birlikte gene olaylarla dolu geçti. AP ve MHP saldırdı, CHP yetersiz ve beceriksiz savunmalarla sindi. Adeta roller değişmişti. Kan ve cinayet odakları kurutulmadıkça bunun da yeni bir yanı yoktu. Bu konuda geriye dönerek bir hatırlatma yapmakta yarar vardır. Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran 24 Mayıs 1977 günü saat 20.00'de radyodaki ilk seçim konuşmasında şöyle demişti:

"- İşçiler, köylüler, emekçiler! Tüm yurtseverler, sözüm sizedir. Hep bildiğiniz gibi can güvenliği ülkenin bir numaralı meselesi haline getirildi. Can güvenliği, yaşama hakkı elbette bir insanın en başta gelen temel hakkıdır. Bir hükümet can güvenliğini sağlayamıyorsa, bu kendi başına o hükümeti mahkum etmeye yeter. Ama neden silahlı saldırılar, cinayetler oluyor, neden bunlar önlenemiyor? Bu sorunun cevabını aramak, meselenin köküne inmek gerekir.

Oysa her biri tek başına iktidara aday olduğunu söyleyen Adalet Partisi ile Cumhuriyet Halk Partisi bu işaret ettiğimiz meselenin köküne inme işine hiç yanaşmadan, birbirlerini karşılıklı suçlayarak, saldırı ve cinayetleri seçim kampanyalarında oy toplama aracı olarak kullanıyorlar. Her ikisi de seçim kampanyalarını cinayet üzerine oturttular. "Oyları bana verin, tek başıma iktidara

1 Mayıs'ların yaratıcısı ve yaşatıcıları görev başında

CHP'nin halkçı tasarıları

Malatya olaylarından sonra "ne olacağı" merak edilip duruluyor.

Tabii merak konusu olan, siyasal düzeyde "ne olacağı." Ne kadar zamanda nasıl olur bilinmez ama, basında bazı ilginç haberler yer almaya başladı. Geçtiğimiz haftanın basınında şöyle üstünkörü yapılacak bir tarama, ortaya bazı ilginç ipuçları koyuyor.

25 Nisan tarihli Günaydın'da Adalet Bakanı Mehmet Can'ın "İhtisas Mahkemeleri" konusundaki sözleri yer alıyor. AP Genel Başkanı Demirel'in, Malatya olayları bahanesi ile DGM'yi bastırdığı bir dönemde, CHP kanadından gelen tepki "İhtisas Mahkemeleri" oluyor. Kimbilir, belki de CHP'nin "İhtisas Mahkemeleri" DGM'nin "halkçı" bir türüdür. Şimdi "Halkçı İhtisas Mahkemeleri" sloganını beklemek gerekiyor.

İşler, bununla kalmadı.

26 Nisan tarihli gazetelerde bir başka haber yer aldı. Bu haber 141, 142 ve 163. maddeler kapsamına giren "suç"lara ilişkin cezaların artırılması konusunda. Bu konuda bir yasa tasarısı hazırlanıyor. Cezaları artıran tasarının komisyon başkanı ise CHP'li Kemal Kayacan. Kayacan partisinin "özgürlükten yana" olduğunu söylüyor ama yine de "cezaların ağırlaştırılmasından yana olduğunu" ekliyor. Kayacan-yıllanmış bir vaadi de unutmuşa benzemiyor. 141-142 ve 163. maddelere ilişkin olarak ekliyor: "Aslında bu maddeler ceza yasasından çıkarılınca Askeri Ceza Yasasından da çıkarılır."

Güzel değil mi? CHP ileride bu maddeleri nasıl olsa "kaldıracağına" göre, bir ara cezaları ağırlaştırsa ne çıkar!

Sonra yine 26 Nisan tarihli gazetelerde Merkez Bankası Genel Müdürü' nün "uzun ve sert bir konuşması" yer alıyor. Genel Müdür Sadıklar, Kamu İktisadi Teşebbüslerindeki "sözleşme düzeni"ne veryansın ediyor. Ve ekliyor: "Toplu sözleşme sorununun artık dokunulmaz olmaktan çıkarılmasının zamanı gelmiştir"

Belki bu da, CHP'nin Sadıklar'a öğrettiği "halkçı toplu sözleşme düzeni" anlayışının bir ürünü. Ama ne olursa olsun, işverenlerin son zamanlarda yoğunlaşan şikayetlerine CHP'nin "Halkçı DGM", "Halkçı Askeri Ceza Yasası" ve "halkçı toplu sözleşme düzeni" ile cevap vermek istediği anlaşılıyor.

CHP'nin büyük burjuvazinin tepkilerine gösterdiği bu uyum, aynı zamanda Demirel'in siyasal plandaki saldırısı ile dez bir uyum gösteriyor nesnel olarak. Demirel'in "anarşi duracaksa Ecevit'le 100 kere el sıkışırım" sözleri "açık kapı" siyasetinin ilk adımı olarak değerlendirildi. Teoman Erel "Baraj" adlı yazısında gerçekçi bir değerlendirmede bulundu: "Dememiz odur ki, bazı yeni yaklaşımlar ve siyasal oluşturmalar için kulisler yoğunlaşmaktadır. Ecevit ve Demirel bu yönde tavır almaya zorlanıyorlar. Daha da zorlanacaklardır. Eğer bu önerilere ve formüllere yaklaşmamakta inat ederlerse, bazı CHP'lilerle bazı AP'lilerin parti disiplinini bir yana bırakarak ve liderleri aşarak harekete geçmeleri için gizli ve açık çağrılar yoğunlaşmaktadır." (Günaydın, 25 Nisan Salı)

Yalnızca bir tahmin mi? Böyle düşünenler için bir gün sonrasının Milliyet'ine göz atmak yeterli. Bu gazetede verilen habere göre Senato'da CHP Diyarbakır Senatörü Cizrelioğlu söz alıyor ve şunları söylüyor: "Ya siyasi partiler hükümete yardımcı olacak, ya geniş tabanlı bir hükümet kurulacak, ya da iki büyük partinin katılmasıyla bir hükümete gidilecek. Bu yolların dışında Türkiye'nin karşılaştığı meselelerin içinden çıkmak hayaldir."

Bütün bunlara eklenecek fazla birşey yok. İhtisas Mahkemeleri ile, Askeri Ceza Yasası tasarısı ile, toplu sözleşme düzeni konusundaki "fikirleri" ile CHP hayli hızlı yol alıyor. Daha da sağa doğru. Yolun sonunda kendisini bekleyenler olacak. AP ve lideri Demirel, şimdiden postu sermiş, CHP treninin kendi istasyonlarına varmasını bekliyorlar.

geleyim, ülke güllük gülistanlık olur" diyorlar.

Kardeşler!. Bilelim ki, mesele sadece bir oy meselesi değildir. Bu kahredici olaylar bugünkü toplum düzeninden, emperyalizme bağımlı bu geri kapitalist düzenden kaynaklanıyor..."

CHP'NİN SORUMSUZLUĞU

Boran'ın bir yıl önce söyledikleri bugün yakıcı bir gerçeği noktalıyor. Hükümet, kaynağa gidecek önlem ve girişimleri gösteremiyor. Ve sosyalistlerin sınırlı olanak ve koşullarda yükselttikleri sesleri, burjuvazinin sonsuz olanaklarla beslenen yayın-basın propagandası silahları büyük ölçüde bastırmağa çalışıyor.

Bu arad kitlelerin büyük umut ve destekleriyle gerek parlamentoda gerekse parlamento dışında güç bulan CHP, tarifsiz bir sorumsuzluğu, vurdumduymazlığı sergiliyor.

CHP içindeki sahte "sol" görünümler durumdan memnundur. Bir söylentiye göre Deniz Baykal, diğer bir ağır iddiaya göre de Süleyman Genç tarafından parti içinde varlığı temsil edilen "sol sosyal demokrat" güçler, en sıradan bir ilericiliğin gereklerini bile yerine getirmekten istifa etmiş görünmektedirler.

Yakın bir geçmişte Türkiye'nin ilerici, demokrat, sosyalist potansiyelini "kayıtsız şartsız" CHP kuyruğuna yamamağa çalışan, CHP'yi "Ulusal burjuvazinin ilerici kanadı" ya da "Ulusal burjuvazinin emperyalizme karşı kesimleri" diyenitelendiren sosyalizm havarilerinin yüzlerine çarpılacak pek çok şeyler olmalıdır.

KATILIM PAYLARI

Geçtiğimiz hafta başında, Türkiye'yi uluslararası emperyalist para kuruluşlarına biraz daha bağlayan, bağımlılığını biraz daha pekiştiren yasa tasarısı bir

Başkent'te yapılan yığınağa dikkat!

Son günlerde tezgahlanmak istenen bazı oyunlara tüm ilerici güçlerin, ilerici kuruluşların dikkat etmesi gerekmektedir. Öznel niyetler ne olursa olsun, kimi girişimler, nesnel olarak faşistlerin güçlenmelerine, büyük bazı kentlerin tümü ile faşistlerin denetimine terkedilmesine yönelmektedir. Örneğin Ankara için yapılan bazı girişimler, bu kenti bir süre için faşist görevlilerin denetimine terkedecek niteliktedir.

1 Mayıs göz önüne alınarak, Ankara'ya civan illerden çok sayıda polis getirtilmiştir. Bakanlık ve genel müdürlük adına geçici görevle başkente getirilen bu polis görevlilerinin ayırımsız olarak başkente gönderilmesi, hükümet tarafından istenmiştir. Ancak kazın ayağı hiç de böyle olmamıştır. Halen gerici yöneticilerin denetimindeki il ve ilçelerden genellikle sağ eğilimli ve Pol-Bir üyesi görevliler bu geçici görev için başkente gönderilmişlerdir. Civar il ve ilçelerden başkente gönderilen memurlara bakıldığında, bunların bire karşı altı oranında gerici, Pol-Bir üyesi polislerden oluştuğu görülmektedir. Örneğin, Kayseri ilinden gelen ve toplum zabıtasında görevlendirilen polislerin hemen hemen tümü Pol-Bir üyesidirler.

Amaç, halihazırda gerici faşist güçlerin egemenliğinde olan Ankara toplum polisi kadrosunu "takviye etmek", ilerici, tarafsız polisleri eritmektir. Gerici görevliler, 1 Mayıs başta olmak üzere, kendilerine düşecek "görevleri" yerine getirmek üzere zevkle beklemektedirler.

Hal böyle iken durum hakkında fikirleri sorulan hükümet yetkilileri, büyük bir umursamazlık içinde görülmektedirler.

çırpıda ve AP ve MHP ile el ve gönül birliği içinde meclislerden geçip yasalaştı.

Yasa tasarısı, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve Uluslararası Finansman Kurumuna Türkiye'nin katılım paylarının artırmayı öngörmekteydi.

Yasa tasarısı MC döneminde hazırlanmış, meclislerden geçirmek de Ecevit hükümetine nasip olmuştu.

Yasa tasarısının millet meclisindeki görüşmeleri tamamlanıp oylandığında havaya yükselen parmaklar ilginç bir beraberliği simgeledi. AP, MHP ve CHP milletvekilleri "evet" diyorlardı. MSP ise "red" diyordu. Ama o "red" de hacının koltuk altındaki haçı gibiydi. Zira yasa tasarısının altındaki imzalardan biri de zamanın Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'a aitti!..

IMF, bu yasa tasarısının çıkarılmasını şart koşmuştu. Dünya Bankası kredi verme koşulu olarak bunu gösteriyordu. Kısa adı IFC olan Uluslararası Finansman Kurumu ise statüsü gereği sadece özel sektör yatırımlarına kredi açıyordu...

Ve Türkiye'nin hepsine katılım payları biraz daha artıyordu...

Kitlelerin önünde "düzen değişikliğinden" dem vuran CHP idi bu.

MADENLER DEVLETLEŞTİRİLECEKTİ!..

Ve geçtiğimiz hafta Perşembe günü millet meclisinde bir başka hazin sahnenin baş aktörü gene CHP idi. Millet Meclisinin perşembe günkü birleşiminde Başbakan Bülent Ecevit ile Plan komisyonunun önergeleriyle Madenlerin devletleştirilmesine ilişkin yasa tasarısı gündemin birinci sırasına alınmak istendi. Bunun için de önerge üzerinde tartışmalar yapılacaktı. Konuşmalar yapılmış sıra önergenin oylanmasına gelmişti. AP'liler salonda çoğunluk olmadığı gerekçesiyle yoklama istediler. Bu bir içtüzük taktiğiydi. Ama sonuçta salonda çoğunluk kalmadığı anlaşıldı. CHP'li 32 milletvekili yoklamada bulunmamıştı.

Oysa birleşimin açılışındaki ilk yoklamakad çoğu CHP'li salondaydı. Halkın önünde "hakçı" nutuklar atıp, "Madenleri devletleştireceğiz" diyen CHP, millet meclisinde iki saat milletvekilini tutamıyordu...

CHP'li sözde "ilerici" basın olayın üzerinde bile durmadı, hatta "bu ayıp bize yeter" örtünmesiyle geçiştirdi.

Devletçe İşletilecek Madenler hakkındaki yasa tasarısı bir meçhul tarihe itildi gitti...

Bu kaypaklık, bu ciddiyetsizlik, bu tutarsızlık ve bu yapıya omut vermiş kitlelerin özlemleri, beklentileri, umutları...

Ve bir iyi niyetli CHP milletvekilinin idealist tepkisi:

"- Eğer içimizde elbisesini kirletenler bir araya gelselerdi, memleket kurtulurdu!.."

Bu gazeteye dikkat!

Babıali'nin büyük tröstü, yerli-yabancı büyük sermaye çıkarlarının günlük organı Hürriyet, tahrip ve tahrik rolünü doruklara vardırdı.

Gazetenin sicili biliniyor. Bu bakımdan şaşırtıcı değil. İlginç ve ibret verici olan, büyük sermayenin kızamığını oluşturan birinci sayfaların tam bir savaş görüntüsüyle çizilmesi. İşbirlikçi burjuvazinin, işlediği cinayetler, düzenlediği tezgahlar ve çevirdiği dolaplar kadar güçlü olmadığı ya da hissetmediği en aşşağılık yalan ve şaşırtma taktikleriyle neyi amaçladığı pek açık çıkıyor ortaya. Bu bakımdan gazetenin bir "hizmet"yaptığı da gerçek!..

Aşşağılık MC dönemlerinin kamuoyu tepkisini MSP'ye ve "Erbakan kafasına" akıtıp, AP'yi ve MHP'yi ibra etmeye yönelik amaç, şimdi en azından "AP-CHP" yi hedefliyor.

Bu yılın başında Ecevit hükümeti kurulur kurulmaz, işe "kontrgerilla" ile başlanması bilinçli bir şekilde planlandı. Ecevit "asayiş asayiş" diye diye abad olmuştu, "asayiş asayiş" diye diye berbat edilmeliydi!... Süleyman Demirel ile Cüneyt Arcayürek bu gündem maddesiyle dizdize geldiler. Hükümet henüz yeniydi. CHP'nin ciddiyet ve tutarlılığı da malumdu!... Ve kontrgerilla kampanyasıyla Ecevit köşeye sıkıştırıldı. Amaç yaklaşık sağlanmıştı...

Aslında 1974 yılında da gazete benzer bir kampanyayı uygulamıştı. CHP-MSP hükümeti döneminde birdenbire Hürriyet, "işkence" kampanyası açtı. Ecevit, seçim meydanlarında 12 Mart işkencelerinden söz etmişti, meydana çekilmeliydi. İlk anda gazetenin "işkence" konusunda insancıl bir kampanyayı sürdürdüğü izlenimi de çıkıyordu. Oysa amaç tam tersi idi: İşkenceciler bulunamayacak, kendilerinden hesap sorulamayacak, böylece kamuoyunda bir "yalanmış" imajı oluşturulacaktı!..

Kontrgerilla kampanyası ile de amaçlanan aynı şeydi ve kontrgerilla ile işkence birbirlerine pek yaklaşık konulardı.

Oysa kontrgerilla vardı ve işin içine, İhsan Sabri' nin de dediği gibi CİA-MİT-SAVAK ve İsrail gizli örgütü de karışıyordu...

Hürriyet'in "Hür dünyanın bekçisi" Amerika ve onun müptezel örgütü CIA ile sempatisinin mümtaz temsilciliği de Metin Toker ile simgeleniyordu...

Hürriyet patronunun uluslararası silah firmalarının yerli ve yabancı temsilcileriyle ilişki ve bağları da pek üst düzeylerdeydi.

Pek özet olarak ortaya çıkan bu tabloda gazetenin politikası sırıtmaktadır.

Azgınlık, şimdi elini "Doğu'ya" uzatmıştır. Malatya'da patlayan bomba, sulara atılan hayali zehirler ve 1 Mayıs'a karşı oluşturulan düşmanlık kampanyası ve "bölünüyoruz" feryadı ve feryadın bulanıklılığı içinden yakalanacak av...

MHP haberlerine gösterilen özel itina, 1 Nisan'daki yürüyüş ve mitingin "büyütülmesi" kararı ve bu yöndeki propagandanın sürdürülmesi çabasının getirdiği dezavantaj da pek sefih biçimlerde oluşturulan lotaryacılıkla dengelenmeye çalışılıyor.

Bu gazeteye dikkat!

Bu gazete bir tarihlerde "hükümetin elinde olmayan belgeleri" kasalarında sakladığını kendi sütunlarında yazdı. Bu gazete, "Lockheed rüşvet listesini" kasasında sakladığını sözlü biçimde yaydı. Bu gazete, belli bir dokunulmazlık kılıfı içinde rahatça suç işliyor. Bu gazete 700 bin tirajıyla Nazi'lik yapıyor. Bu gazeteye dikkat!...

Bu gazetenin vergi dairelerindeki dosyası nedir? SSK'ya olan sigorta prim borçlarının tutarı ne kadardır? Ensesinden tutulmalıdır, tutulacaktır.

Ve bu gazetenin, çalıştırdığı emekçilere toplu iş sözleşmesi dönemlerinde söylediği de şudur:

"- Gazetemiz zor durumda, belki de kapanacak!."

Üç kuruşluk ücret zammı talebine karşı bu gazete patronunun uzattığı fatura bu. Bu yalan-dolan ve tahrik makinesine dikkat!...

İDEOLOJİK ZAAFTA ZAYIF HALKA

Raşit KAYA

Elimize "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" isimli bir broşür geçti. Önsözünde, Londra'da yayınlanan "İşçinin Sesi'nin editörü R. Yürükoğlu'nun bu broşürü 'Türkiye emperyalist zincirin zayıf halkasıdır' görüşünün altında yatan çözümlemenin bazı ana yönlerini" irdelemek için hazırladığı belirtiliyor.

TEMEL GÖRÜŞ

Tanıtma yazısı, iç sayfalardaki boşluklar, kaynaklara ayrılan bölüm çıkarıldığında küçük forma ile 30 sayfa kadar tutan broşür, açıklık getirmek istediği konuların genişliğine karşın, genel sistemsizliği, alt alta sıraladığı çoğu kez yersiz alıntılar, söylenmek istenenle, içerikle ilgili dayanakları gösterilmeyen genelleme ve olumlamalar (affirmation)la sık sık karşılaşılan teknik anlamda yanlışlarla, üzerinde durulmayı gerektiren bir nitelik taşımıyor.

"Türkiye emperyalizmin zayıf halkasıdır" tümcesine bilimsel bütünlükten uzak, eklektik bir yaklaşımla dayanak bulmak için hazırlandığı anlaşılan broşür; işçi sınıfının politik ve ideolojik mücadelesini saptırıcı, bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin bütünlüğüne ters ve faşizme karşı mücadeleyi küçümseyen, yanlış temellere yönlendiren görüşler taşımasa üzerinde durma gereğini hiç duymazdık.

Yürükoğlu'nun ortaya attığı görüşler şöylece özetlenebilir:

Kapitalizmin tüm çelişkilerinin toplaştığı ve keskinleştiği, çözülmez bir yumak durumuna geldiği ülkelere, 'emperyalist zincirin zayıf halkaları' ya da 'kapitalist sistemin zayıf halkaları' diyoruz. Bugüne dek devrimler, bu ülkelerde gerçekleşti. Bundan sonra da böyle olacak. Günümüz koşullarında orta derecede gelişmiş kapitalist ülkeler emperyalizmin başlıca zayıf halkalarıdır. Bu ülkeler objektif koşullar açısından sosyalizme hazırdır. Hindistan, Pakistan, Brezilya, Arjantin, Filipinler, Meksika, İran, Yunanistan, Portekiz gibi ülkelerle Türkiye bu kuşakta yer almaktadır. Türkiye, 1968'lerden bu yana zaman zaman gerileyen, ilerleyen ama giderek yükselen, olgunlaşan bir süreç içinde devrimci durum yaşamaktadır. Devrimci durumu yaratan sosyo-ekonomik taban üstünde faşizm tehlikesi de süregen nitelik almaktadır. Böyle bir ortamda batı tipi ılık burjuva demokrasisi yaşayamaz. Batı tipi burjuva demokrasisi ufku kapalıdır. Ve biz (Yürükoğlu ve onun gibi düşünenler) 'Ya faşizm, ya sosyalizm' tahlilini bu nedenle kolayca anlıyoruz.

KARIŞTIRILAN NE?

Bilimsel sosyalizmin ve bilimsel sosyalistlerin, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm bütünlüğü içinde örgütlü mücadele edenlerin, "Ya faşizm, ya sosyalizm" tahlilinden anladıkları, Yürükoğlu'ndan çok farklı. Ama önce başka noktalara değinmek, belirli konularda açıklıklara kavuşmakta yarar var.

Gerçekten de Lenin, emperyalizmin uluslararası ekonomik ilişkilerini incelerken, emperyalizmin dünya çapındaki ekonomik ilişkilerinin sistemin "zayıf halkası"nı oluşturduğunu göstermişti. Ancak, ekonomik koşulların olgunlaşmasının, otomatik olarak devrime ulaşmayacağı da bilenen başka bir gerçek. Devrimci durumun doğuşu için "eski rejime" üstün gelecekyenibir sınıf güç dengesi oluşması gerekli. "Devrimin olması için sömürülen kitlelerin artık eskisi gibi yaşamanın olanaksızlığının bilincine varmaları yetmez. Devrim eski yaşamın "alt"takiler tarafından artık istenmediği ve "üst"tekiler tarafından da artık sürdürülemediği zaman ortaya çıkar. Bu gerçeği şu biçimde de dile getirmek olanaklıdır. "Ulusal buhran (sömürenler ve sömürülenler arasında) olmadıkça devrim olanaksızdır." Başka bir deyişle devrimci durum ile ulusal buhran arasındaki farklılık, ikincisinin yalnızca nesnel değişimleri değil öznel unsurları da içermesidir. Ulusal buhran, ya da kullanılan başka bir kavramla "hegemonya krizi" devrimin nesnel ve öznel koşullarının bileşkesidir.

Yürükoğlu broşüründe, Türkiye'de kapitalizmin gelişim, bunalım ve çıkmazını uzun uzun incelemeye çalışırken, devrimci durumun hegemonya bunalımına dönüşmekte olduğu izlenimini yaratırken, bu durumun ikinci önemli öğesi olan devrimin siyasi ve ideolojik unsurlarına 30 sayfada ancak bir paragrafla değiniyor. Şöyle diyor:

Süregen bunalımın, devrimci durumun bugün yaşadığımız evresi, önceki yıllardan çok değişik koşullar altında yer alıyor. Devrimimizin mutlak hegemonu işçi sınıfımızın örgütlülüğü ve bilinci bambaşka düzeydedir. Devrimin yöneticisi, genel kurmaya TKP'nin gücü hızla yükseliyor. Emekçi halkın her kesimi hızla örgütleniyor. Yurdun her yanında devrimci örgütler fışkırıyor. Ama olgunlaşmakta olan devrimci durum nereye dek varır, iyice serpilip devrimci patlamaya varır mı, varırsa başarı kazanıp devrime ulaşır mı, devrimci güçler durumdan yararlanabilme yeteneğini gösterebilir mi, bunları zaman gösterecek. Lenin'in dediği gibi, bu soruya kimse ön bir cevap veremez. İşçi sınıfımız, partisi TKP, tüm devrimciler bütün olanaklarıyla savaşıyorlar.

Bırakınız inandırıcı dayanaklara sahip olmayı, tartışma noktası olarak ele almak için dahi yeterince ciddi değil. Bu nedenle biz başka noktalar üzerinde duracağız.

Yürükoğlu'nun "geçiş kuşağı" olarak nitelendirdiği orta derece gelişmiş kapitalist ülkeler genel bir tanımla "bağımlı kapitalist ülkeler" olarak nitelendirilebilirler. "Biçimsel ve hukuki anlamda bağımsız olan bu ülkeler, mali, ekonomik, askeri-politik, ideolojik ilişkilerle kapitalist sistemin tali unsurları olarak, uluslararası tekellere bağımlıdırlar. Bu tanım önemi olan bir metodolojik anlamı kazandırır. Çünkü uluslararası emperyalizm, yeni sömürgeci politikasında, yalnızca ekonomik hedefler gütmez, stratejik hedeflere de sahiptir. Bağımlı kapitalist ülkeleri kendi sosyo-ekonomik, stratejik-askeri egemenliği altında tutmak için çabalar gösterir." (Le Mouvement Communiste, Progres Yayınları, Moskova 1975, s. 328, Fransızca)

Lenin, emperyalist sistemin zayıf halkalarının kopma olasılığını nesnel sosyo politik önceliklerin yüksek derecede olgunlaşması ve çelişkilerin derinleşmesi ile öznel unsurların yeterince olgunlaşmasına bağlıyordu. Bu durumu unutmadan "günümüzde devrimci durumun doğuşuna doğmatik yaklaşımlar da kabul edilemez." Örneğin, "bugünkü koşullarda kitleler en üst derecede sefalet ve baskı altında olmadan da devrimci bir durum doğabilir. Gelişmiş kapitalist ülkelerin işçi sınıfları maddi yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesinde belirli başarılar kazannuştır, ancak bununla yetinmeye niyeti yoktur. Kapitalizmin geçmiş gelişme aşamalarına oranla daha yüksek bir yaşam düzeyine rağmen, kitlelerin emperyalizm ve gericiliğe karşı toplumsal düzeni değiştirme mücadelesinde kararlılıkları kapitalizm için kritik bir düzeye ulaşabilir. Bir devrimci durum yaratılabilir. (Aynı kaynak, s. 12) ayrıca emperyalist sistemin gelişme ve bütünleşme süreci içinde zayıf halkalar oluşması ve bu halkalar arasında orta düzeyde gelişmiş kapitalist ülkelerin sistem dışına çıkma eğilimleri ile yer almaları doğal olmakla beraber, bu bir devrimci durum ya da ulusal buhranın oluşması anlamına tek başına kesinlikle gelemez. Bu nedenlerle "geçiş kuşağı ülkeleri" denilen ülkelerin zorunlu olarak emperyalist sistemin en zayıf halkalarını oluşturduğu genellemesi doğru olamaz. Zayıf halka ekonomik güçlüklerin yoğun olduğu ülke demek değildir. Siyasi ve ideolojik unsurlar, unutulmamaktadır.

Yürükoğlu emperyalizmin zayıf halkasını ararken, teknik anlamda hatalara düşmekten de geri kalmıyor. Türkiye veya diğer gelişmekte olan ülkelerde "işçi sınıfında sömürü oranının ileri kapitalist ülkelerde olduğundan çok daha yüksektir" denmesi, sömürü ile sömürü oranı kavramlarının karıştırıldığını gösteriyor. Ancak böyle "teknik" anlamda yanlışlıkların yalnızca bilgi eksikliği ya da dalgınlık sonucu olmadığını düşünmek için de haklı bazı endişeler var. Türkiye'de egemen üretim biçiminin kapitalizm olduğunu kabul ettikten sonra geliştirilen mücadele biçimi, stratejisine kılıf hazırlamak içinde "kavram" yanlışlıkları yapıldığı ister istemez düşündürülüyor. Bunların neler olduğunu ve kanımızca işçi sınıfının ve tüm emekçilerin bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine zararlı düşünceleri görebilmek için başka bir konuya el atmak gerekiyor.

Yürükoğlu, "Yurdumuzdaki devrimci durumu yaratan sosyo-ekonomik taban üstünde bir başka şey daha, faşizm tehlikesi de süregen nitelik alıyor" diyor. Tekellerin gelişmesi ile yapısal olarak faşizmin maddi temellerinin hazırlanışı arasındaki ilişki elbette tartışma dışı. Lenin "yeni ekonomiyi oluşturan politik üst yapının tekelci kapitalizmin (emperyalizm tekelci kapitalizmdir) demokrasiden politik gericiliğe doğru bir dönüm noktası olduğunu söyler. Türkiye'de egemen sınıfların içine düştükleri çık-

Ülkü Ocaklarından MHP'ye sevgilerle

Son günlerde Ülkü Ocakları ile MHP arasında bir "ilişki" olup olmadığı sık sık tartışılır oldu. MHP'ye göre böyle bir ilişki yok. İlerici basın ise, MHP'nin bir yan kuruluşu olarak Ülkü Ocaklarının çeşitli destekleme eylemlerinde bulunduğunu yazıyor. Ülkü Ocaklarının ileri gelenlerinin MHP ile ilişkileri zaten biliniyor. Ancak, daha açık kanıtlar da var. Örneğin bir bağış havale makbuzu.

Münih Ülkü Ocakları muhasibi Kadir Atmalı, Türkiye'ye dört bin altı yüz liralık bir bağış gönderiyor. Bağış hiç kuşkusuz, Ülkü Ocakları Genel Merkezine ya da Çocuk Esirgeme Kurumu'na yapılmıyor. Bağışın alıcısı, havalede açıkça belirtilmiş: Mehmet Doğan. Havalede Doğan'ın kimliği de belirtilmiş, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Muhasibi. Adresi de MHP Genel Merkezi.

Ülkü Ocakları ile MHP arasındaki ilişki bu kadar açık. Acaba böyle bir ilişkinin varlığı hakkında kuşkusu olan kimse kaldı mı?

"Birlik" çağrıları ve ekrana yansıyanlar

Türkiye'nin siyasal ortamı, burjuvazinin istekleri doğrultusunda adım adım bir "birlik"e doğru oluşturuluyor. Kuşkusuz bu birlik, işçi ve emekçi sınıflarla sola karşı bir birlik. Bu birliği somutlaştıracak olan da "parlamentoda birlik".

Bu birliği oluşturmak için geçtiğimiz hafta boyunca burjuva partilerinin sözcülerinden sermayenin sözcülerine kadar herkes üzerine düşeni yaptı. Bu konuda ilk adımlardan biri, CHP'li Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş'tan geldi. Karakaş, Malatya olaylarının hemen arkasından, parlamentoda grubu bulanan dört partinin, CHP, AP, MSP ve MHP' nin grup sözcüleriyle görüşerek, onlar adına bir açıklama yaptı. Bu partilerin yöneticileri birbirlerine veryansın ederken, grup sözcüleri Karakaş'ın ağzından, "anarşiye karşı birlik içinde olduklarını" açıklıyorlardı.

İŞVERENLERDE BİRLİKTEN YANA!

Bundan bir süre sonra, Ankara'da toplanan Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği oda ve borsa başkanları da bu yoldaki isteklerini dile getirdiler. Birlik Yönetim Kurulu Başkanı Sezai Dıblan, "öncelikle milli bütünlüğü ve beraberliği sağlama çabası içinde olmalıyız", "her zamankinden daha fazla bütünleşmenin zaruretine inanıyorum" derken, birlik ve beraberlikten ne anladığını da söylüyordu: başta siyasi partiler olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlar aynı görüş doğrultusunda birleşmeliydi. Sezai Dıblan, bu birlikten ne beklediklerini de şöyle anlatıyordu:

"Son günlerin menfur olaylarını telin ederken, kamu otoritelerimizden devlet gücünün yüceliğini ve etkinliğini göstermelerini bekliyor, ızdırapların kısa sürede dindirilmesini temenni ediyoruz... Topluma atılan kin ve nifak tohumlarının artık filizlenmesine müsamaha gösterilmesin istiyoruz. Ve artık devlet kudretinin bütün aşırılıkların üstesinden gelmesini istiyoruz."

Hemen hemen aynı günlerde Adalet Bakanı Mehmet Can, işverenlerin çağrısını, "ihtisas mahkemelerinin kurulacağı" müjdesiyle yanıtladı. "Devlet kudreti"nin, NATO'ya karşı çıkılması gibi, işçi ve emekçi sınıfların emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele vermesi gibi "aşırılıkların" üstesinden kısa zamanda geleceğini haber verdi burjuvaziye. Ancak bunun için, birliğin sağlanması zorunluydu. Parlamentodaki burjuva partilerinin, burjuvaziye en iyi kendisinin hizmet edebileceğini kanıtlamak için giriştiği yarış yerine, oluşturulacak bir "birlik"le gerçekten hizmet etmesi gerekliydi. Böylece dikensiz gül bahçesi haline gelecek parlamento, "siyasi istikrarı" sağlayacak ve işçi-emekçi sınıfların üstüne daha rahat gidilebilecekti.

"ACİL GÖREV"

Bu arada Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları meclis ve yönetim kurulu başkanları, "siyasi istikrarın sağlanmasını çabuklaştırmak" için yüksek tirajlı gazetelere boy boy ilanlar verdiler. "Türk kamuoyuna ve tüm ilgililere" yapılan çağrıda başta iki büyük parti, CHP ve AP, olmak üzere tüm siyasi partilerin - kuşkusuz 'parlamenter rejimin gereği' olarak parlamentodaki partilerin - elele vermeleri isteniyordu. Meclis ve yönetim kurulu başkanlarının "acilen yerine getirilmesi gereken milli bir görev" saydıkları çağrıya göre, birlik sağlanamazsa "iç ve dış düşmanlar devleti parçalayacaklar"dı.

"ATA'NIN HUZURUNDA BİRLİĞE ÇAĞRI"

Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'nin sözkonusu toplantısında, oluşturulacak "milli birlik ve beraberliğin" etiketi de bulundu: "Atatürkçülük". Toplantıda uzun süre Anıtkabir'e gidilip çelenk konulsun mu konulmasın mı diye tartışıldıktan sonra, "sola karşı birliğin" en hızlı savunucularından Yozgat oda başkanı konuyu bağladı:

"Türk özel sektörünün, Türk milletini birlik ve beraberliğe daveti açısından Ata'nın ziyareti önemlidir."

Birlik çalışmalarında TRT de üzerine düşen görevi başarıyla yerine getirdi. TİP'in "NATO'ya Hayır Kampanyası ve Mitingi"ni, parlamentoda temsilcisi bulunmadığı gerekçesiyle yayınlamayan TRT, MHP'nin Kırıkkale ve Tandoğan mitinglerini yine aynı gerekçeyle uzun uzadıya yayınladı. MHP, parlamentoda temsilcisi, hatta grubu bulanan bir partiydi ve bu nedenle, ne derse desin, ne yaparsa yapsın haber bültenlerinde yer verilirdi. Başbakan Ecevit'in "hatıra defteri" haline gelen haber bültenlerinde, CHP'nin muhalifi olarak "seçilen" MHP, faşist propagandasını kitlelere ulaştırabilme olanağına kavuşuyordu.

TRT, Türkiye'nin sorunlarına çözüm getirebilecek, Türkiye'yi kurtarabilecek alternatiflerin parlamento içinde olduğunu baştan kabul ettirmeye ve böylece "parlamentodakiler bir birlik olsalar herşey düzelir" mantığını yerleştirmeye çalışanlara iyi hizmet ediyordu.

---

mazlar, bunalımlar karşısında faşizmi tırmandırmaları çok doğaldır. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin hareketliliği ve taleplerinin artması, mücadelelerinin gelişmesi ile bu özlemlerin fazlalaşması da beklenmelidir. Ancak buradan kalkarak "Ya faşizm, ya sosyalizm" sonucuna varmak, işçi sınıfı bilimi ile bağdaşamaz. Böyle bir "tahlili" Türkiye gibi ülkelerde "Batı tipi ılık burjuva demokrasisi yaşayamaz" gibi gerekçelerle haklı göstermek mümkün değildir. İşçi sınıfı mücadelesinde demokrasi mücadelesinin yeri ve anlamını görmek gerekir. Lenin şöyle yazıyor: "Şu iki anlamda demokrasi olmaksızın sosyalizm olanaksızdır:

1. Proletarya sosyalist devrimi, demokrasi için mücadele ederek ona hazırlanmazsa başaramaz;

2- Zafere ulaşan sosyalizm, zaferini korumayı ve insanlığı devletin yok oluşuna ulaştırmayı demokrasiyi tamamen gerçekleştirmeden başaramaz." (Eserler, C. 23, s. 81, Fransızca)

Görüldüğü gibi demokrasi için mücadele geçici bir taktik olmayıp, işçi sınıfının ve işçi sınıfının bilimsel sosyalist partilerinin temel bir politikasıdır. Böyle olduğu için de "Ya sosyalizm, ya faşizm" diyebilmek, bir yandan demokrasi mücadelesinin anlamını kavramamış olmayı, demokrasi-sosyalizm mücadelesinin bütünlüğünü görememeyi gerektirir.

"Batı tipi burjuva demokrasisi" gerçekleşemez diyerek "ya faşizm, ya sosyalizm" tahliline bağlanmak, bir yandan da batı demokrasisini küçümseyen keskin lafazanlıklar arkasında özde burjuva demokrasisini idealize etmek gibi ideolojik yetersizliği de gösterir. Bugün ileri kapitalist ülkelerde işçi sınıfının bilimsel sosyalist partilerinin sürdürdükleri de-

Zayıf halkalar aramak yerine somut, kararlı ve ilkeli mücadele

mokrasi mücadelesinden ise hiç haberleri olmadığı da ortaya çıkar.

"Günümüzde sosyalizmin nesnel ön koşulları gelişmiş, orta derecede gelişmiş ve azgelişmiş ülkelerde oluşmaktadır. Buna paralel olarak, sosyalist devrimin sosyo-politik ön koşullarında da gelişmeler gözlenmektedir. Fakat, dünyayı bir bütün olarak ele aldığımızda devrimin ön koşulları, Lenin'in zamanında olduğu gibi, sosyalizmin ön koşullarına oranla gecikmektedir. Bunun anlamı nedir? Bu sosyalist devrimin çıkmaza girdiği anlamına gelir mi? Kesinlikle hayır!

"Nesnel gelişim kaçınılmaz olarak kapitalizmin çelişkilerinin keskinleşmesine yol açar. Bu ortamda, devrimci kavganın yeni olanakları bu yolun karşısına çıkan yeni güçlükler bu dönemde devrimde sübjektif öğenin ve özellikle sosyalist öncülerin rolünün çok arttığı anlamına gelir." (Zagladın, Sosyalizmin Ön Koşulları ve Sosyalist Devrim, Yurt ve Dünya, No. 5, 1977, s. 232)

Yürükoğlu'nun emperyalizmin "yumuşak karnını", "zayıf halkalarını" ararken, devrimci durumun siyasi ve ideolojik temellerini, bir başka deyişle subjektif unsurları görmezlikten gelişinin nedeni kuşkusuz söylenen bu son noktada yazacak somut bir dayanağı olmamasında ve önceden "hazır" stratejilere kılıf bulma çabasında yatıyor. Ancak bilinmelidir ki, eğer öznel koşullar azımsanırsa, sağ oportünistler örneği kendiliğindenciliğe, bunlara aşırı ağırlık tanındığında da "goşist"lere özgü nesnel koşulların küçümsenmesi durumuna varılır. Bu iki politik yanlışın birbirinden ayrılması zordur. Birbirlerini tamamlarlar. Ortak sonuç olarak da işçi sınıfının ve devrimci güçlerin ideolojik silahsızlanmasına yol açarlar.

Yürükoğlu'na son bir söz daha var: "Ya faşizm, ya sosyalizm" tahlilini alıntı gibi gösterip, içeriğini belirlemeden, Cunhal'e dayandırmak istemesi, kendisine hiç bir yarar sağlamaz. Böyle bir izlenim verilmek istenmesi Cunhal'i karalamaktan başka bir anlam taşımaz. Bu da böyle bilinmeli.

LENİNİZM: İŞÇİ SINIFI

DAHA BÜYÜK EKİM DEVRİMİNDEN ÖNCE BURJUVA TEORİSYENLERİ VE OPORTÜNİSTLERİ, LENİNİZMİN YA DA BOLŞEVİZMİN HİÇBİR EVRENSEL GEÇERLİLİK TAŞIMADIĞINI, SADECE RUSYA'YA ÖZGÜ GENEL BİR OLGU OLDUĞUNU KANITLAMAYA ÇALIŞMIŞLARDIR. İKİNCİ ENTERNASYONAL OPORTÜNİSTLERİ VE MENŞEVİKLER, LENİNİZME, MARKSİZMİ RUSYA'NIN KOŞULLARINA UYDURABİLMİK İÇİN ONUN ÖZÜNÜ "BOZDUĞU" VE "ÇARPITTIĞI" GEREKÇESİYLE KARŞI ÇIKMIŞLARDIR. LENİNİZMİN REDDEDİLMESİ, İKİNCİ ENTERNASYONAL PARTİLERİNİN, BURJUVA TOPLUM DÜZENİNİN UYSAL BİRER PARÇASI HALİNE DÖNÜŞÜP YOZLAŞMALARININ DÖNÜM NOKTASI OLMUŞTUR.

BURJUVA PROPAGANDASININ GEÇEN YIL ORTAYA ATTIĞI "AVRUPA KOMÜNİZMİ" KAVRAMI, ANTİKOMÜNİZMİN, MİLLİYETÇİLİĞİN VE REVİZYONİZMİN SÜSLÜ AMBALAJLAR İÇİNDE REKLAM PİYASASINA ÇIKARILMASININ EN SON ÖRNEĞİ OLMUŞTUR. "AVRUPA KOMÜNİZMİ" KAVRAMINA, BURJUVA PROPAGANDASININ DA ONA VERDİĞİ ANLAMA UYGUN OLARAK SAHİP ÇIKANLARIN BAŞINDA İSPANYOL KOMÜNİST PARTİSİ GENEL SEKRETERİ SANTİAGO CARİLLO YER ALMIŞTIR.

Mehmet AKÖZER

İspanya Komünist Partisi'nin Dokuzuncu Kongresi önceki hafta sonunda tamamlandı. Kongre'de alınan en önemli karar, hiç kuşkusuz, Parti'nin program ve tüzüğündeki "marksist-leninist" nitelemesinin çıkarılmasına ilişkin olan karardır. Oy çoğunluğu ile alındığı bildirilen karara göre, İspanya Komünist Partisi, parti program ve tüzüğünde bundan böyle "marksist, demokratik ve devrimci bir parti" olarak nitelenecektir. Böylece, sözü edilen kararla leninizm, marksizmden ayrılmakta ve İKP'nin leninizmi kendisi için geçerli saymadığı ilan edilmiş olmaktadır. Bu nedenle İKP Kongresi'nin kararı kısaca "leninizmin reddedilmesi" biçiminde dile getirilmektedir.

İKP Kongresi'nde "leninizmin reddedilmesi" için gösterilen gerekçe, leninizmin, geçmişteki bazı tarihsel koşulların doğurduğu ve ancak o koşullar için geçerli olabilecek bir öğreti olduğu iddiasıdır. Bu iddianın sahiplerine göre leninizm, sosyalizmin ilk önce geri ve demokratik gelenekleri güçlü olmayan bir ülkede (Çarlık Rusyası'nda) kurulmak zorunda kalışının ortaya çıkardığı bir ihtiyacın sonucu olarak doğmuştur. Bu mantığı savunanlar, ikinci bir adım daha atarak, leninizmin, işçi sınıfının ilk kez iktidara geldiği ülkede, zamanın ve ülke koşullarının bir sonucu olarak, antidemokratik özellikler taşıyan bir sosyalizmin kuruluşunun teorisini yaptığını öne sürmektedirler. Onlara göre, leninizmin içerdiği ve Sovyetler Birliği'nde gerçekleştirilen bu "sosyalizm modeli", marksizmin önerdiği "hakiki" sosyalizmin en azından "deforme edilmiş", "ilkel" bir biçimidir. İKP Genel Sekreteri S. Carillo, Sovyetler Birliği'nde kurulan sosyalizmle ilgili buna benzer iddialarını, geçen yaz basılan *"Avrupa Komünizmi ve Devlet"* adlı kitabında dile getirmiştir.

Leninizmin Sovyetler Birliği'nde kurulan bir "sosyalizm modeli"nin teorisi olduğunu ileri sürenler, daha sonra Doğu Avrupa'nın halk demokrasilerinde de sosyalizmin aynı "modele" göre inşa edildiğini ve aynı "ilkel, antidemokratik" özellikleri taşıdığını iddia etmektedirler. Bu tezin savunucularına göre, Ekim Devrimi sonrasında kurulup gelişen komünist ve işçi partileri de, yine bazı tarihsel koşulların zorlaması sonucunda, leninizmi bilimsel marksist öğretinin ayrılmaz bir parçası olarak kabullenmek zorunda kalmışlardır.

Bu mantık dizisi şu sonuçla noktalanmaktadır: Leninizmin doğuşuna yol açan somut tarihsel koşullar geride kaldığına ve artık görece ileri ve demokratik gelenekleri güçlü olan ülkelerde sosyalizmin kurulması gündemde olduğuna göre, leninizmin işçi sınıfı hareketinin politikasını dile getirdiğinden söz etmek mümkün değildir.

İŞÇİ SINIFI HAREKETİNİ PUSULASIZ BIRAKMAK

Leninizmi uluslararası işçi sınıfı hareketinin tarihinde ancak belirli ve geçici bir dönem için geçerli gösteren bu anlayışın kendi içinde tutarlı olabileceğini bir süre için varsayalım. Bunun için, herşeyden önce, sözü edilen belirli ve geçici dönemden, hangi objektif ve tarihsel koşulların kastedildiğinin belli olması gerekir. Oysa bu konuda hiç bir açıklık yoktur.

Leninizmin geçerliliği için dünya tarihinin, dünyada kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinin belirli bir dönemi mi söz konusu edilmektedir? Yoksa sadece sosyalizmin ilk kez kurulduğu ülkenin tarihsel koşulları mı öne sürülmektedir? Sovyetler Birliği'nden sonra sosyalizme geçen ülkeler, leninizmi, aynı tarihsel koşullar içinde bulundukları için mi, yoksa "Sovyet modeli" kendilerine empoze edildiği için mi benimsemişlerdir? Kapitalist ülkelerdeki komünist ve işçi partileri için leninizm, belirli bir dönemin dayattığı strateji ve taktik anlayışını mı dile getirmektedir? Yoksa onlar da leninizmi, "Sovyet modeli"ni kopya ettikleri ya da etmek zorunda bırakıldıkları için mi benimsemişlerdir?

Kuşkusuz bu soruların cevabının şöyle ya da böyle olması, leninizmin geçerliliğinin belirli tarihsel koşullarla sınırlı olduğu iddiasına haklılık kazandıracak değildir. Fakat sözü edilen iddianın sahipleri, iddialarını somutlamak için bu soruları cevaplama zahmetine bile katlanmadıklarına göre, iddialarının başkaları tarafından da ciddiye alınmasını beklememeleri gerekir. Bu tür soyut iddialar, bilimsel sosyalizme burjuva şüpheciliğini bulaştırmaktan, işçi sınıfı hareketini pusulasız bırakmaktan, burjuvazinin kafa bulandırıcı propagandasına malzeme sağlamaktan başka anlam taşımaz.

MARKSİZMİN BİLİMSELLİĞİNİN YERİNE PRAGMATİZM

Leninizmin artık zamanını doldurduğunu ileri sürenler, aslında bu öğretinin belirli bir tarihsel dönem için bile "geçerli" olduğundan söz etme cesaretini bulamamaktadırlar. Onlara göre leninizm, marksizmin sözü edilen tarihsel dönemdeki bir devamı olarak dahi değil, marksizmi o dönemin koşullarına uydurma çabasının "zoraki" bir sonucu olarak görülmelidir. Sözü edilen tarihsel koşullar, leninizme atfedilen "antidemokratik ve benzeri" özellikleri açıklamak için sözde birer "mazeret" olarak kullanılmaktadır. Buna göre leninizmi, marksizmin Ekim Devrimi öncesi ve sonrası dönem için geçerli olan bir devamı olarak bile görmek mümkün değildir. Leninizm, olsa olsa, marksizmi belirli koşullara uydurmak için onun bazı temel ilkelerini ayıklamak zorunda kalan bir "ehveni şer" sayılabilir.

Diğer bir deyişle leninizm, marksist teoriyi belirli tarihsel koşullara uydurabilmek için öne sürülen pragmatik, faydacı bir öğreti olarak görülmektedir. Böylece, bırakalım leninizmi, sadece uluslararası işçi sınıfı hareketinin Ekim Devrimi öncesi ve sonrası deneyimlerinin bile herhangi bir evrensel öz taşıyabileceği reddedilmektedir. Bu, açıkça, hangi dönemde olursa olsun toplumsal gelişmenin nesnel kurallara göre işlediğini ve marksizmin bu kuralları bilimsel bir kesinlikle ortaya çıkarabileceğini inkar etmek anlamını taşımaktadır. Diyalektik ve tarihsel maddecilik rafa kaldırılmakta, onun yerine idealizmin, nesnel gerçekliğin varlığını reddeden relativist (görececi) öğreti geçirilmektedir.

İNSANLIĞIN SOSYALİZME GİDEN YOLUNU KESME ÇABASI

Kısacası, leninizmin zamanını doldurduğuna ilişkin iddialar, gerçekte leninizmin marksizme dayanan özünü ve onun marksizmin bir devamı olduğu gerçeğini, bilimsel sosyalizmin evrensel geçerliliğini ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin geçmiş deneyimlerinin evrensel içeriğini bütünüyle reddetmenin bir paravanası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Leninizm, kapitalizmin emperyalizm aşamasına ulaştığı dönemin marksizmi olarak doğmuştur. Emperyalizm, kapitalizmin en yüksek aşaması ve sosyalist devrimin arefesidir. Lenin'in öğretisi, insanlığın artık başka hiç bir aşamadan geçmeden dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçişi sürecinin kapıya dayandığı emperyalizm döneminin koşulları altında, bu sürecin genel özelliklerini ve yasalarını ortaya çıkarmıştır. Lenin, işçi sınıfının kapitalizmden sosyalizme ve sınıfsız topluma geçiş süreci içindeki yerini bilimsel olarak temellendirmiştir. Hangi gerekçeyle olursa olsun leninizmin geçerliliğini yitirdiğini öne sürmek, kapitalizmin emperyalist aşaması ile sosyalist devrim arasında bir "üçüncü yol" keşfetmeye çalışmaktan, sınıfsız topluma doğru yürüyen insanlığın yolunu kesmeye çalışmaktan başka anlam taşıyamaz.

ANTİLENİNİZM: REVİZYONİZMİN MEZARLIĞINDAN HORTLATILAN HAYALET

Leninizmin marksizmden ayrı gösterilmeye, hatta marksizmin karşısına çıkarılmaya çalışılması, sadece Sovyetler Birliği'ne ve belirli tarihsel koşullara özgü gösterilmesi, uluslararası işçi sınıfı hareketinin ilk kez karşılaştığı bir olay değildir.

Daha Büyük Ekim Devrimi'nden önce burjuva teorisyenleri ve oportünistler, leninizmin ya da bolşevizmin, hiç bir evrensel geçerlilik taşımadığını, sadece Rusya'ya özgü "yerel" bir olgu olduğunu kanıtlamaya çalışmışlardır. İkinci Enternasyonal oportünistleri ve menşevikler, leninizme, marksizmi Rusya'nın koşullarına uydurabilmek için onun özünü "bozduğu", "çarpıttığı" gerekçesiyle karşı çıkmışlardır. Ekim Devrimi'nden sonra da, leninizmin, sadece Rusya'nın çok özel koşulları yüzünden başarıya ulaştığını öne sürerek kendilerini avutma çabasına düşmüşlerdir. Leninizmin reddedilmesi, İkinci Enternasyonal partilerinin

YOLUNUN SÖNMEZ IŞIĞI

İşçi sınıfının politik hareketinde boşluk doğuyorsa, bu boşluk mutlaka doldurulacaktır.

burjuva toplum düzeninin uysal birer parçası haline dönüşüp yozlaşmalarının dönüm noktası olmuştur.

Antileninizm, ilk işçi ve köylü devletini yıkmayı uman emperyalist güçlerin bel bağladığı başlıca ideolojik silah olmuştur. Burjuva ideologları, Sovyet ülkesine bozgunculuk tohumları saçabilmek için, leninizmi ve Sovyet iktidarını gelip geçici koşulların ürünü gibi göstermeye, ergeç başarısızlığa uğrayıp yıkılmaya mahkum olduğunu kanıtlamaya çalışmışlardır. Lenin' in ölümünden sonra binbir ayak oyunuyla Parti'yi ele geçirmeye yeltenen Troçkist muhalefet de, leninizmi, marksizmi köylülüğün ağır bastığı Rusya gibi bir ülkeye uydurmak için tahrif ettiği gerekçesiyle karalamaya girişmiştir. Troçki ve yardakçıları, leninizmin Rusya'da bir rastlantı sonucu "yanlışlıkla"(!) başarıya ulaştığından, çok geçmeden yıkılıp gideceğinden dem vurarak teselli aramışlardır.

Günümüzde de antileninizm, antisovyetizmine teorik kılıf geçirmeye çalışan revizyonizmin sığınaklarından biridir. Bilimsel sosyalizme karşı açıkça cephe almaya cesaret edemeyen revizyonizm, sözde marksist bir kılığa bürünmeye, kendisine leninizmi hedef seçerek onu marksizmin karşısına çıkarmaya çalışmaktadır. Bunun için, kimileri Marx'ın gençlik eserlerinin arkasına sığınmaya, kimileri de Lenin'i Marx'ın ağzından yalanlamaya girişmiştir. Milovan Djilas, Ernst Fischer, Roger Garaudy gibi dönekler, Lenin'in karşısında Marx'tan medet umma noktasında, antikomünist propagandanın aktif işbirlikçileri konumuna gelmişlerdir.

Maocu sapmanın da kaynağında leninist devrim ve sosyalizmin kuruluşu teorisinin reddedilmesi yatmaktadır. Maocular, "Marksizmin Çinlileştirilmesi"nden, "marksizm-leninizm"in yerine bir "Mao düşüncesi"nin geçirilmesine ulaşmışlardır.

ANTİKOMÜNİZMİN KİRLİ AMBALAJI ANTİLENİNİZM

Antileninizm, günümüz koşullarında burjuva propagandasının antikomünizmi daha ince ve sinsi yöntemlerle sürdürme gereksinimine karşılık vermektedir. Antikomünizm, bilimsel sosyalist dünya görüşünün ve işçi sınıfı partilerinin gerçek amaçlarının çarpıtılmasına, "antidemokratik, totaliter" gibi yaftalarla karalanmasına dayanır. Bilimsel sosyalizmin geniş emekçi yığınlar arasında hızla saygınlık kazandığı bugünkü koşullarda, burjuvazinin çamur atma propagandası kendisine leninizmi hedef göstererek hoş gözükmeye çalışmaktadır. Böylece emekçi yığınlardaki milliyetçi koşullanmalardan yararlanılabileceği, antisovyetizmin ayakta tutulabileceği umulmaktadır.

Antileninist propagandanın başlıca amaçlarından biri de, bilimsel sosyalist hareket içinde milliyetçiliğe yeşil ışık tutulması, revizyonizmin sempatik bir görünüm arkasında reklam edilmesidir. Leninizmin marksizmden ayrı gösterilerek karalanması, Lenin'in karşısına Marx'ın çıkarılması ve benzeri girişimler, aynı zamanda hem antisovyet hem de bilimsel sosyalist olunabileceğini kanıtlamaya yönelıktir. Burjuva propagandası, leninizmin şu ya da bu biçimde reddedilmesine alkış tutarak, işçi sınıfı partilerini, antisovyet bir politikayı benimsemeleri karşılığında sunmayı vaadettiği sahte "ödünler" için pazarlık masasına çekmeye çalışmaktadır.

Leninizmin sadece Sovyetler Birliği'ne ya da sınırlı bir tarihsel döneme özgü olarak gösterilmesi de, bilimsel sosyalist hareketin, sosyalist devrimin ve sosyalizmin kuruluşunun evrensel kurallarını reddetmeye davet edilmesi amacını taşımaktadır. Gerek sağ, gerekse "sol" revizyonizmin kaynağında her zaman milliyetçilik varolmuştur. Antileninizm, geçmişte olduğu gibi günümüzde de, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerde sosyalizmin kuruluşu deneyimlerinin yok sayılmasının, ulusal koşulların mutlaklaştırılmasının, enternasyonalizmin karşısına milliyetçiliğin çıkarılmasının ideolojik maskesi olarak kullanılmaktadır.

Burjuva propagandasının geçen yıl ortaya attığı "Avrupa komünizmi" kavramı, antikomünizmin, milliyetçiliğin ve revizyonizmin süslü ambalajlar içinde reklam piyasasına çıkarılmasının en son örneği olmuştur. "Avrupa komünizmi" kavramına, burjuva propagandasının da ona verdiği anlama uygun olarak sahip çıkanların başında İKP Genel Sekreteri S. Carillo yer almıştır. Sahte "Avrupa komünizmi"nin antileninist özü, ona sahip çıkanların bugünkü davranışlarıyla şimdi daha da açık olarak kanıtlanmaktadır.

SBKP Merkez Komitesi'nin Lenin'in 100. doğum yıldönümü Tezleri'nde belirtildiği gibi: "Leninizm, emperyalizm ve proleter devrimleri çağının, sömürgeciliğin çöküşü ve ulusal kurtuluş hareketlerinin zaferi çağının, insanlığın kapitalizmden sosyalizme geçişi ve sınıfsız toplumun kuruluşu çağının marksizmidir."

Leninizm, marksizmin yeni tarihsel koşullardaki bir devamı ve onun gelişmesinde yeni bir aşamadır. Lenin'in öğretisi, marksizmin üç temel bileşenini yeni ve yaratıcı katkılarla geliştirip zenginleştirmiştir:

1- Diyalektik ve tarihsel maddecilik,

2- Marksist ekonomi politik,

3- İşçi sınıfının bilimi. Diğer bir deyişle, işçi sınıfının tarihsel görevinin, proletaryanın sınıf mücadelelerinin, işçi sınıfının yeni tip devrimci partisinin, sosyalist devrimin ve proletarya diktatörlüğünün, bilimsel sosyalist hareketin strateji ve taktiğinin, sosyalizmin ve sınıfsız toplumun kuruluşunun, sosyalist ve sınıfsız toplumun yönetiminin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin öğretisi.

Lenin'in katkılarıyla marksizmin gelişmesinde yeni bir aşama başlamış ve marksizm, marksizm-leninizm haline gelmiştir. Leninist öğretinin doğruluğu, Sovyetler Birliği'nde ve diğer sosyalist ülkelerde sosyalizmin kuruluşu deneyimleriyle, kapitalist ülkelerde işçi sınıfı hareketinin ve genel demokratik hareketin gelişmesiyle, ulusal kurtuluş hareketlerinin zaferleriyle kanıtlanmıştır. Leninizm, bilimsel sosyalist öğretinin ayrılmaz bir parçası olarak, sınıfsız toplumun dünya ölçüsündeki nihai zaferine kadar tüm insanlığın yolunu aydınlatmaya devam edecektir.

Leninist öğreti, işçi sınıfının politik öncüsünün, sosyalist devrimin ve sosyalizmin kuruluşunun öncüsü yeni tip devrimci partinin vazgeçilmez ideolojik ve teorik temelidir. Leninist öğretiye bağlılık, işçi sınıfı partilerinin burjuvazi karşısındaki ideolojik ve politik bağımsızlığının temel koşuludur. Leninizmin hangi gerekçeyle olursa olsun reddedilmesi, işçi sınıfının politik öncülüğü iddiasındaki bir örgütü, ergeç kitlelerden koparacak, toplumsal gelişmeyi yönlendirme yeteneğinden yoksun bırakacak, burjuvazinin egemenliği sisteminin uyumlu bir parçası haline getirecektir. Eğer şu ya da bu ülkede böylece işçi sınıfının bilimsel sosyalist politik hareketinde bir boşluk doğuyorsa, bu boşluk mutlaka doldurulacaktır.

KIBRIS'IN GERÇEKTEN BİR BARIŞ ADASI HALİNE GELEBİLMESİNİN YOLU, KIBRIS DEVLETİNİN BAĞIMSIZLIĞININ, EGEMENLİĞİNİN, TOPRAK BÜTÜNLÜĞÜNÜN VE BAĞIMSIZLIĞININ ULUSLARARASI GARANTİ ALTINA ALINMASINDAN; BU GARANTİ ALTINDA ADA'NIN TÜM YABANCI ÜS VE ASKERLERDEN ARINDIRILMASINDAN VE KENDİSİNİ DE ASKERSİZLEŞTİRMESİNDEN; ADADAKİ HER İKİ TOPLUMUN DA İÇ YÖNETİMLERİNİ DEMOKRATİKLEŞTİRMESİNDEN; EMEKÇİ HALK KİTLELERİNİN TOPLULUK VE MERKEZİ DEVLET YÖNETİMLERİNDE SÖZ VE KARAR SAHİBİ OLABİLMESİNDEN GEÇMEKTEDİR.

KIBRISIN BİRLEŞMİŞ MİLLETLERDEN KAÇIRILMASINA HAYIR

KIBRIS SORUNUNUN BM ÇERÇEVESİNDEN KAÇIRILMASI, KIBRIS'TA YAŞAYANLARIN SİLAHLARIN GÖLGESİNDE SAHTE VE HAKSIZ BİR "BARIŞ"A ZORLANMASI AMACINA HİZMET EDECEKTİR. BU EMPERYALİST NATO ÇEVRELERİNDEN, TÜRKİYE VE YUNANİSTAN VE KIBRIS'TAKİ FAŞİST GÜÇLERDEN BAŞKA KİMSEYE HİZMET ETMEYECEKTİR.

Kıbrıs sorununun çözümüyle ilgili Türk tarafının önerileri önceki hafta içinde BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a sunuldu. Türk önerilerinin Waldheim tarafından öğrenilmesinden sonra BM Genel Sekreteri ile Rum yetkililer arasında yapılan görüşmeler somut bir sonuç vermedi. Kıbrıs Cumhuriyetinin Başkanlığı görevini sürdüren S. Kipriyanu, Türk tarafının önerilerinin kabul edilemez nitelikte olduğunu dile getirdi. Bununla birlikte, toplumlararası görüşmelerin başlatılması konusunda takdirde bulunmayı BM Genel Sekreterine bıraktıklarını açıkladı. Türk tarafının da aynı yönde niyetini belirtmesine rağmen, Waldheim toplumlararası görüşmelerin başlatılması için hemen bir girişimde bulunmama yolunu seçti. Genel Sekreter, bu tutumunu, Türk önerilerinin Rum yöneticileri tarafından kabul edilemez nitelikte görülmesi ile açıkladı.

"Paket" olarak nitelenen Türk önerilerinin birkaç kez el değiştirmesinden sonra Türk ve Rum tarafları arasında yeni bir propaganda savaşı başladı.

"SOMUT VE ÖZLÜ" AMA...

Kıbrıs'ın Rum toplumu yöneticilerinin Türk önerilerine "kabul edilemez" oldukları gerekçesiyle karşı çıkmaları, Türk kesiminin sözcüleri tarafından, Rum yöneticilerin hiçbir uzlaşmaya yanaşmama kararlılıklarının kanıtı olarak gösterildi. Türk yönetiminin danışmanı sıfatıyla BM Genel Sekreteriyle temasları sürdüren Prof. Mümtaz Soysal, pazarlıklara başlangıç noktası olarak sunulan önerilerin karşı tarafça kabul edilmesinin zaten beklenmediğini söyledi. Böylece, Türk önerilerinin Rum yöneticileri tarafından beğenilmemesinin toplumlararası görüşmelerin başlatılmaması için bir gerekçe olamayacağını; Türk önerilerinin sadece görüşmelerin başlatılması için bir zemin yaratmak olduğunu; Rum tarafının ise görüşmeleri engellemek için Türk önerilerine başından karşı çıktığını öne sürdü.

Ne var ki BM Genel Sekreteri'nin toplumlararası görüşmelere başlama çağrısında bulunmak için beklemeyi yeğlemesi, Türk önerilerinin gördüğü tepkinin, "Rum yönetiminin uzlaşmazlığı" gerekçesinin arkasına gizlenemeyeceğini gösterdi. Waldheim, bu kararıyla, Türk önerilerinin "kabul edilemez" olarak nitelenmesini dikkate aldığını, bu öneriler üzerinde yapıcı bir görüşme ortamının doğabileceği umudunu taşımadığını belli etmiş oldu. Diğer bir deyişle Genel Sekreter, Türk önerilerinin, daha başlangıç noktasından itibaren uzlaşmazlığa yol açacak kadar Rum tarafının konumuyla çatışma içinde olduğu sonucuna vardı. Genel Sekreter'in Türk önerilerini "somut ve özlü" olarak görmesi, onu yine de bu sonuca varmaktan alıkoyamıyordu. Waldheim'in bu iki kelimesi üzerine galiplerin sevinci içinde ellerini oğuşturmaya başlayan Türk sözcüleri, Türk önerilerinin Genel Sekreter'ce de görüşmelere elverişli görülmediğinin belli olması üzerine yelkenleri suya indirdi.

GENEL SEKRETERİN GÖREVİ TEŞRİFATÇILIK MI?

'Öneri Paketi' nin BM'nin Genel Sekreterine sunulmasıyla birlikte Türk tarafının sözcülerince başlatılan propaganda, gerçekte temelinden sakat bir anlayışa dayanıyordu. Türk önerilerini sunmak için Viyana'ya giden danışmanlar, Genel Sekreter'le uzun süren tartışmalarda bulundular. Bu tartışmalar, BM'nin en yüksek yetkilisinin görevinin niteliğine ilişkin oldu.

Ancak, Türk tarafı danışmanlarının, Genel Sekreter'in görevinin, görüşme salonuna girecek taraflara teşrifatçılık yapmakla sınırlı olduğu yolundaki iddiaları böylece haklılık kazanmış oluyordu. Türk tarafının yaklaşımı, BM Genel Sekreteri'nin BM Antlaşması'ndan ve Genel Kurul ve Güvenlik Konseyi kararlarından kaynaklanan yetkilerini fiilen hiçe sayıyordu. Viyana dönüşü 26 Nisan akşam televizyonda açıklamalarda bulunan Mümtaz Soysal, BM Genel Sekreteri'nin görevinin tarafların masaya oturmasından sonra biteceğini, toplumlararası görüşmelerin taraflar arasında hiçbir merci olmadan sürdürülmesini istediklerini açıkladı. Böylece açıkça, toplumlar arası görüşmelerin BM'nin denetim ve gözetimden çıkarılmak istendiği, Kıbrıs sorununun çözümünün Ada'daki iki toplum arasındaki tek taraflı girişimlere bağlanmaya çalışıldığı belli oldu. Soysal'ın, Waldheim'in Türk önerilerinin içeriği hakkında bir yargıda bulunamayacağı yönündeki iddiası da, Genel Sekreter'i sadece bir "kurye" olarak görme çabasını ortaya koyuyordu.

"AİLE SORUNU" MU?

Oysa BM Genel Sekreteri, Türk önerilerini alırken, herhalde Türk danışmanlarının temennilerine göre değil, BM Genel Kurulu'nun, "Kıbrıs'la ilgili tüm girişimlerin ve görüşmelerin BM çerçevesinde gerçekleştirilmesini" öngören kararları uyarınca davranıyordu. Waldheim'ın Viyana'da bulunmasına neden olan Güvenlik Konseyi'nin Eylül 1977 tarihli kararı, Genel Sekreter'e, sözü edilen girişimleri bizzat yürütme görevini veriyordu. Bu karara göre Genel Sekreter'in inisiyatifiyle hiçbir üyenin çağrısı olmadan da Güvenlik Konseyi Kıbrıs sorununu gündemine alabilecekti. Böylece BM ile Kıbrıs sorunu arasında, sorunla ilgili taraflar aracılığıyla dolaylı olarak değil, doğrudan doğruya bir bağ kuruluyordu. Kısacası BM Genel Sekreteri, Viyana'da, yola çıkmaya hazırlanan bir kurye olarak değil, Kıbrıs'ın bağımsızlığının ve egemenliğinin garantisini simgeleyen BM'in temsilcisi olarak bulunuyordu.

Türk tarafı adına danışman Mümtaz Soysal tarafından yapılan açıklamalar ise, Türk tarafının amacının, Kıbrıs sorununun çözümünü BM'nin garantisinden kaçırmak, Doğu Akdeniz'deki NATO üyelerinin bir "aile sorunu" haline dönüştürmek olduğunu gösterdi. Bu tutum, geçmişte Milliyetçi Cephe iktidarları tarafından izlenen politikanın aynı çizgi üzerinde sürdürüldüğünü kanıtlamaktadır. Kıbrıs sorununun BM çerçevesinden kaçırılması, Kıbrıs'ta yaşayanların silahların gölgesinde sahte ve haksız bir "barış"a zorlanması amacına hizmet edecektir. Bu, Ada'yı batının uçak gemileri olarak görmek isteyen emperyalist NATO çevrelerinden, onların bölgedeki savaş kışkırtıcısı emellerine ortak olarak destek bulmaya çalışan, Türkiye ve Yunanistan'daki gerici mihraklardan; başta Denktaş kliği olmak üzere Kıbrıs'ı Kıbrıs'lılara zindan yapmaya çalışan faşist güçlerden başka kimseye yaramayacaktır.

NEREYE DOĞRU?

BM Genel Sekreteri, Türk önerilerinin içeriğiyle ilgili takdir yetkisini kullanıp, bu durumda toplumlararası görüşmelerin hemen başlayabilmesinden umutlu olmadığını belli ederek, kendisine düşen barışçı görevi yerine getirmiştir. Kıbrıs sorununun BM çerçevesinden kaçırılmak istenmesinin yanı sıra, "öneri" adı altında sunulan Türk görüşlerinin, düpedüz Ada'nın parçalanmasını meşrulaştıracak, bağımsızlığına ve egemenliğini bir süs haline getirecek yönde olduğu anlaşılmaktadır. Yine Türk tarafının danışmanı Soysal'ın televizyonda yaptığı açıklamalara göre, kurulması öngörülen federal devletin yetkilerinin "adun adım" güçlendirilmesi gerekçesiyle, bu dönemde geçecek süre içinde iki toplum arasındaki ayrılıkların kökleştirilmesi umulmaktadır. Yurtlarından edilen yüzbinlerce göçmenin evlerine dönmesini geciktirecek, hatta olanaksızlaştıracak, Ada yurttaşlarının yerleşim özgürlüğünü ortadan kaldıracak önlemler öngörülmektedir.

Danışman Soysal'ın 29 Nisan akşamı yaptığı bir açıklama, daha da endişe verici oldu. Soysal, Kıbrıs sorununun çözümünde yeni adımlar atılamadığı takdirde, Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin kendi statüsünü belirlemesi gerekeceğini söyledi. Böylece, "KTFD" adı verilen hukuk dışı kuruluşun bağımsızlığını ilan etmesinin de sözkonusu olabileceği ima edildi. Bu açıklama, Kıbrıs'ta tek taraflı kazançlar elde edebilmek için Ada halkına ve tüm barışçı kamuoyuna, bu arada BM'e karşı öne sürülen bir tehditten, asla meşru sayılamayacak bir baskı yönteminden başka birşey değildir.

KARANLIK GÜÇLER DOĞU AKDENİZ'DEN UZAK DURSUN

Kıbrıs'ın gerçekten bir barış adası haline gelebilmesinin yolu, Kıbrıs Devleti'nin bağımsızlığının, egemenliğinin, toprak bütünlüğünün ve bağımsızlığının uluslararası garanti altına alınmasından; bu garanti altında Ada'nın tüm yabancı üs ve askerlerden arındırılmasından ve kendisinin de askersizleştirilmesinden; Ada'daki her iki toplumun da iç yönetimlerinin demokratikleştirilmesinden; emekçi halk kitlelerinin topluluk ve merkezi devlet yönetimlerinde söz ve karar sahibi olabilmesinden ve eşit şartlar altında kardeşçe, uyumlu bir biçimde yaşayabilmesinden geçmektedir. Böylesi bir çözüm yolunu hedef almayan her girişim, ne kadar iyiniyet gösterileriyle süslenmek istenirse istensin, gerek Kıbrıs halkına gerekse Doğu Akdeniz'e karanlık günleri davet etmekten başka anlam taşımayacaktır.

Markası MHP Tasması sermaye

Sermayenin para dehlizlerinden beslene beslene sistemli bir cinayet odağı haline getirilen MHP'deki iç panik ve cinnet yatıştırılamıyor.

Açık, yarı açık, yarı ve gizli örgütleriyle MHP yapısı, içinde kireç bulunan bir konserve kutusunu yutmuşçasına dalgalanıyor, sarsılıyor, azgınlaşıyor...

Karanlık ve kirli işlere fazlasıyla meraklı olmasına karşın büyük basının suskunluğunda ve kollayıcı kanatları arasında barınan MHP'de görünüm bir benzetmeye göre bahçe içindeki villaya benziyor...

Kordonları büyük sermaye kasalarına uzanan, yerli-yabancı gizli odaklarla bulu-şan ilişkiler yumağı, Türkiye'nin gündemini fazlasıyla meşgul ediyor.

Alpaslan Türkeş'in Mart ayının ortalarında Ege'li sanayici ve tüccarlarla yaptığı gizli görüşmelerden sonra İstanbul'a geçmesi ve Sheraton oteli salonlarında düzenlenen "Ülkücü Gazeteciler Ödül Töreni"ne göstermeli olarak katıldıktan sonra arka odalara çekilmesi, 1 Nisan günü Tandoğan meydanına bazı kalabalıkların sürüklenmesini finanse etmeğe yetti.

Genellikle Ankara dışındaki illerden otobüslerle getirtilen orta dereceli okul çağındaki ergenlerin oluşturduğu kalabalıkla "Büyük Yürüyüş" yaptırıldı. Geliş gidiş, barınma ve iaşeleri bedava sağlanan robotlara "Meysu" meşrubatları patronu da bedava meyve suyu dağıttı...

İşin tadını alan sermaye, olayı doğuya taşımağa çaba gösteriyor. Güneydoğuda patlayan bombalardan sonra Mayıs ayı sonlarında Erzurum'da bir miting daha düzenlemesine karar verildi.

Sahte sloganlarla yapay bir canlılık kazandırılmağa çalışılan MHP'de iç denizler sanıldığı gibi durgun değil. Ülkü Ocakları MHP'yi fazlasıyla meşgul ediyor. Ülkü Ocakları örgütlenmesinde gerçi kötü olasılıklara karşı önlemler alınmıştı ama son haftalarda ele geçirilen bazı ipuçları yöneticileri zor durumda bıraktı.

Ülkü Ocakları zorla ve tehditle üye kaydederken şöyle bir yöntem uyguluyordu: Çift üye defteri...

İlk ve asıl defter "davadan dönmeyecek-lerine" güvenilen üyelerin isimlerinden oluşuyordu. İkinci defter ise "davada" kullanılanlardan oluşuyordu. Bunlar şartlandırılmış ve heyecanlarla bombalanmış genç beyinlerdi. Gerektiğinde bunlar öldürebiliyor ve suç izleri kanıyla siliniyordu. Gene bunlar arasından çıkabilen "dava dönekleri" de Başbuğun komutu yönüde vurulabiliyorlardı...

Operasyonlarda yakayı ele verenler üzerinde, ikinci deftere üyelerin kimlik kartları çıkınca, önceden planlandığı gibi Genel Merkez bir açıklama yapıp "o bizim üyemiz değildir" diyordu.

Çok karmaşık gibi görünüyorsa da, yöntem, sıradan bir suç şebekesinin gözönünde bulundurduğu kurallardan oluşmaktadır...

MHP yöneticilerini son dönemde güç durumda bırakan gelişmeler sadece bunlar değil. Ülkü Ocakları içinde, merkezi uğraştıracak nitelikte bölünme ve sürtüşmeler var. Bu kanatlar, "Üç Hilalciler" ve "Merkezciler" şeklinde oluşuyor.

"Üç Hilalciler" ve "Merkezciler" birbirlerini eylemci olmamakla suçluyorlar. Son zamanlarda aralarında "teorik" tartışmalar da çıktı. "Üç Hilalci" grup kesin eylem taraflısı, yönetim ise daha "itidalli" eylemden yana.

"Üç Hilalci" grup özellikle, Ecevit hükümetinin kurulmasından sonra güçlenmiş görünüyor. Büyük Ülkü ve Ülkü Ocakları içinde ayrıca örgütlenmeye önem veriyor. Bu nedenle grup-parti ilişkileri zaman zaman sertleşiyor.

Geçenlerde Kahramanmaraş'ta açığa çıkarılan "Türk Yıldırım Komandoları" ve "Esir Türkleri Kurtarma Örgütü" adlı gizli örgütlerin merkezinin Ankara'da olduğu ve Büyük Ülkü, Ülkü Ocakları ya da MİSK' te yuvalandığı ileri sürülüyor.

Son cinayetler MHP içindeki sürtüşmeleri bir oranda yavaşlatmış görünüyorsa da, "Üç Hilalciler" için Türkeş bir hiç!..

Bir "Üç Hilalci" Türkeş'i şöyle tanımlıyor:

"- O kim? Böyle biri var mı?.."

Üç Hilalci böyle konuşurken bir bildiği var. Çünkü Türkeş'in arkasındaki "adam"ın varlığı çok yaygın bir olgu. Kimdir bu adam?..

Bir emekli subay!

"Büyük işler" de Türkeş'in danışmanı, hareketlerin planlayıcısı, ülkücü akımın yönlendiricisi... Bu "adam"ın diğer adı: Beyin!..

MHP'nin dış ülkelerdeki odaklarıyla ilişkiyi sağlayan bu adam.

İş çevreleriyle ilk kontakları, ilk prensipleri kuran bu adam.

Son günlerde "Üç Hilalciler" ile "Merkezciler" yaklaştırmayı amaçlayan girişimin sahibinin de bu adam olduğu söyleniyor. Merkezciler, kendilerini eylemsizlikle suçlayan "Üç Hilalciler"e cazip bir jest yaptılar. Ne kadar eylemci olduklarını göstermek için şu sloganı benimsediler:

"- Esir Türkleri kurtarana kadar mücadele..."

Slogan, MHP Genel Merkezinin emriyle afiş olarak bastırıldı. Slogan, "solda" varsayılan "Kurtuluşa kadar savaş" sloganının karşılığı olarak bulundu. Merkezciler, Üç Hilalcilere karşı mücadeleyi "eylem içinde" verecekler ve bu grubu tasfiye edecekler!..

Buna karşın "Üç Hilalciler"in bir hayli gelişmiş yöntemlerle iş gördükleri de bir gerçek. Yaygın bir söylentiye göre bu grup ve yandaşları ABD ordusunda görev yapan "Terese" birliklerine benzetiliyor. "Terese" birliğinin görevi savaş zamanında gezici görev yapmak. Buna göre, "Türk Yıldırım Komandoları" ve "Esir Türkleri Kurtarma Örgütü" hücre esasına göre değil, gezici-vurucu tim esasına göre örgütlenmiş bulunuyor. Bunlar merkezden gelen emre uyarak, gittikleri yerde büyük çaplı olaylar çıkarabiliyorlar. "Terece" modeli 14 kişiden oluşuyor. Küçük fakat ağır çaplı silahlar kullanıyorlar. Bir söylentiye göre de, İtalya'daki CIA patentli Kızıl Tugaylar da aynı yöntem ve örgütlenmeyi benimsemiş durumda...

Türkiye'nin gözü önünde şiddet, cinayet, sabotaj ve suikast tezgahları oluşturan yapının özet olarak anatomisi bu.

Sermayenin 15 yıla yakındır besleyip besleyip Türkiye'nin başına musallat ettiği şebeke bu.

Markası MHP, tasması sermaye...

DİYARBAKIR: Öğrenciler, sağlık ağalarına ihtar çekti

İnsanların insanlar tarafından sömürülmesine dayalı bütün toplumlarda, egemen sınıflarca düzenlenen bütün hizmetlerin bir temel amacı vardır: Eğitilen, yetiştirilen kişileri, egemen sınıflara en iyi biçimde hizmet edebilir kişiler haline getirmek. Aynı şekilde, sağlık hizmetlerindeki belirgin yön de işçinin patronuna, köylünün ağasına, iyi bir biçimde hizmet edebilmesini sağlamaktır. Bu nedenle Türkiye'de bebek ölümlerinin oranı son derece yüksektir. Bebekler kime hizmet edebilecekler ki, sağlıklarına yaşamlarına özen gösterilsin..

DEMOKRASI MÜCADELESİ HER ALANA YANSIYOR

Eğitim kurumlarına da bu açıdan bakmak gerekiyor. Eğitimin temel amacı, insanları emperyalizmin, yerli egemen sınıfların hizmetinde birer kukla olarak yetiştirmektir. Öğretilen "her koyunun kendi bacağından asılacağı"dır. Öğretilen, "böyle gelip böyle gideceği"dir. Eğitimin amacı, insanları bugünkü düzene yararlı kuklalar olarak şekillendirmektir.

Ancak olup bitenler üzerinde söz sahibi olanlar, elbette ki, yalnızca egemen sınıflar değildir. Başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi yığınların mücadelesi, her alana yansıyor, egemen sınıfların çeşitli kurumlarını etkisi altına alıyor. Sonunda bir de bakıyorsunuz, egemen sınıflara yararlı insan yetiştirme temel amacı ile kurulan eğitim kurumları, demokrasi mücadelesinin alanları haline geliyorlar. İlerici, devrimci gençlik, sömürünün, baskının hesabını sormaya başlıyor, işçi ve emekçilerle yanyana.

ÜNİVERSİTE Mİ, ÇİFTLİK Mİ?

Diyarbakır Üniversitesini kuranlar ve yönetenler de egemen sınıfların çıkarları doğrultusunda göreve koşulan kişilerdi. Ancak demokratik mücadele bilinç ve kararlılığı, Türkiye'deki tüm eğitim kurumları gibi Diyarbakır Üniversitesini de sarınca, kuklalar amaçlarına kolay ulaşamayacaklarını gördüler. Demokratik mücadelenin yükselmesi üzerine, okulu kuran ve yönetenler, bu kez okulu kapama planları yapmaya başladılar. Bu hedefe yönelik ilk adım olarak da Üniversiteye bağlı Tıp Fakültesi seçildi.

Yöneticilerin öğrencileri ve demokratik mücadelelerini suçlayan demeçlerinden beyanatlarından önce, somut gerçeklere bakmakta yarar var. Ankara Tıp Fakültesinde 160 profesör vardır. Diyarbakır Tıp Fakültesinde ise yalnızca 6. Bunlar da diğer bilim kurumlarından yetersizlikleri nedeni ile "sürülmüş" kişilerdir. Bu üst tabaka öğretim üyeleri, fakültenin başına çöreklenmiş bir çete durumundadırlar. Su başlarını tutmuşlar, mali ve idari işlerde akla hayale sığmayacak yolsuzluklar yapmaktadırlar.

Bizzat üniversite rektörü, Tıp Fakültesinde % 80 öğretmen açığı olduğunu vurgulamıştır. Yani, derslerin % 80'i yapılamayacaktır. Yani, hastaların % 80'i bu okulun mezunları tarafından tedavi edilemeyecektir.

SU BAŞLARINI TUTANLAR

Bu duruma rağmen, su başlarını tutan "dev"ler, başkaları ile yaplaşmamak için dışarıdan öğretim üyesi kabulüne yanaşmamaktadırlar. Fakülteden yetişenler ise çeşitli yöntemlerle dışarıya kaçırılmaktadır. Örneğin, Diyarbakır Tıp Fakültesinden yetişen bir öğretim üyesi, Doç. Dr. Tahsin Hatipoğlu, ilerici olduğu için, TÜMAS başkanlığı yaptığı, bazı haksızlıklara karşı çıktığı için, okuldan atılmıştır.

Sağlık hizmetleri ise içler acısıdır. Pislik, bakımsızlık alıp yürümüştür. Örneğin bir acil servisin yalnızca üç sedyesi vardır. Hastanede jeneratör yoktur. Dolayısıyla bir elektrik kesilmesi halinde tüm işler durmakta, hastalar ameliyat masasında can vermektedirler.

Bütün bunlar birer gerçektir. Ama bu gerçeklerin yöneticileri ilgilendirdiği yoktur. Onları asıl ilgilendiren bir forum, bir boykot yapıldığında okula nasıl polis ya da jandarma sokulacağıdır.

DİRENİŞ

Öğrenciler, haksızlıklara son verilmesi, eksikliklerin giderilmesi için çeşitli yöneticilere başvurdular. Kimseden cevap alamadılar. Aldıkları tek cevap "yetkimiz yok" oluyordu. Burjuvazinin kendi düzeninde kendi kurumlarını bile işletemez hale geldiğini bu örnek de açık bir biçimde sergilemiyor mu?

Diyarbakır Tıp Fakültesinin ilerici öğrencileri tüm yolsuzlukları, haksızlıkları dile getirmek için, geçtiğimiz hafta bir miting düzenlediler. Öğrencilerin talepleri arasında 1750 sayılı anti-demokratik üniversite kanunun değiştirilmesi, gerici fakülte yönetiminin istifası, atılan ilerici öğretim üyelerinin Fakülteye geri alınması, yolsuzluklara son verilmesi vb yer almaktadır.

SAĞLIK AĞALARI KORKUYOR

Öğrencilerin bu demokratik direnişi, hiç kuşkusuz, çarkını döndürmekte olan üniversite ağalarını telaşa düşürmüştür.

O üniversite ağaları ki, "ödenek yok" derken odalarını lüks mobilyalarla donatmakta, çifte sekreterler çalıştırmaktadırlar.

O üniversite ağaları ki Anayasa maddesine göre ücretsiz tedavi yapması gereken Diyarbakır Numune hastanesinde döner sermaye ilkesini uygulayarak hastalardan binlerce lira almaktadırlar. Bu da yetmiyormuş gibi, kurulan bir takım uydurma dernekler adına tedavi için gelen halktan binlerce lira para toplanmaktadır..

İnsan kasabı değil gerçek birer doktor, halkın gereksinimlerine cevap verebilen insanlar olmak isteyen öğrenciler, tüm bu bozukluklar karşısında seslerini duyuruyorlar. Geçtiğimiz hafta yapılan miting de bunun bir parçası oldu. Yöneticiler uyarıldı. Yolsuzluklar dile getirildi. Önlem alınması istendi.

Diyarbakır'da öğrencilerin demokratik mücadelesi sürecek.

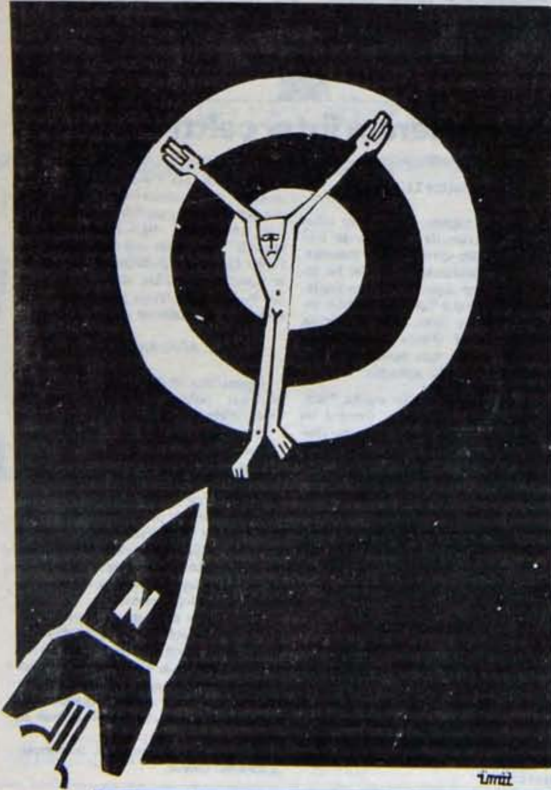
ÇİN YÖNETİMİNİN EMPERYALİZMLE AMACI BAĞLAŞIKTIR

BULGARİSTAN'IN TANINMIŞ ARAŞTIRMACILARINDAN PROF. DİMİTR MİTEV'İN MAO'NUN ÖLÜMÜNDEN SONRA ÇİN'DEKİ GELİŞMELERE VE ÇİN'İN YENİ DÜNYA POLİTİKASINA İLİŞKİN BİR MAKALESİ BULGARİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ ORGANI "IŞÇI DAVASI" GAZETESİNDE YER ALDI. BU MAKALEYİ OKURLARIMIZA SUNUYORUZ.

Mao'nun ölümünden sonra yapılan Çin Komünist Partisi On birinci kongresi yeni Çin yönetiminin yürüdüğü yanlış yoldan dönmek şöyle dursun, tersine yanlışları daha da derinleştirmek niyetinde olduğunu gösterdi. Büyük hanlığın temel amaçları adına emperyalizmle bağlaşıklık gerçekleştirme yolunda yürüdüğünü, gözler önüne serdi.

Kongrede okunan raporun analizinden çıkarılan ilk sonuç şudur. Yeni Çin yönetimi Mao'nun fikirlerini "nesilden nesile" vermek suretiyle sonsuzlaştırmaya çalışıyor. Gerçekte bunlar Çin'i dünyaya hakim devlet haline getirmek için körüklenen antisovyetik fikirlerdir. Sosyalist topluluğu ve öteki tüm ilerici güçleri parçalama deneyleridir. Barış içinde yanyana yaşamayı revizyonizm ilan eden, nükleer harbi savunan fikirlerdir. Çinli ideologlara göre böyle bir savaş muazzam insan kayıplarına ve başka kurbanlara rağmen halklarda kapitalizme karşı nefret ve tiksinti yaratacak, sosyalist uygarlık kuruculuğunu hızlandıracak imiş.

ÇKP'nin XI. kongresinde okunan rapordan, en ünlü parti yöneticilerinin konuşmalarından, keza kongreden sonra alınan pratik önlemlerden çıkarılan bir diğer sonuç da şu: Çin yönetimi, "eşitçi komünizm" ile, partiyi zaman zaman darmadağınık etmekle, "Halk savaşı" kavramlarıyla, halka cahillik aşılamakla; aydınları ve bilimsel-teknik devrimi hakir görmekle dünya hakimiyeti fikrine yakınlaşmayacağını, Sovyetler Birliği "Sosyal emperyalizmi"nin hakkından gelemiyeceğini, komünist hareketi komutası altına alamayacağını, Asya, Afrika ve Latin Amerika'nın lideri haline gelemeyeceğini gittikçe daha iyi anlıyor. Mao'nun bu yoldaki ilke ve yöntemleri tamamiyle yenilgiye uğradı. Bu yüzden şimdi yeni yönetim "yüce dümenci"nin büyük fikirleri adına önemli değişiklikler yapıyor, Mao'nun en yakın yardımcılarının (karısı da aralarında) acımasızca hakkından geliyor. Çünkü "dörtlü çete-nin" Mao'nun bazı fikirlerine körü körüne bağımlılığı, bugünkü Çin yönetimine çok kötü bir hizmet oluyor.

Pek tabii tüm bu süreç doğru bir çizgi üzerinde gelişmiyor. ÇKP yöneticilerinin demeçlerinde vurguladıkları çeşitli noktalar, yeni Çin yönetimi içinde müthiş bir mücadele yürütüldüğünü gösteriyor. En önde gelen iki kişi olan Hua Gua Feng ile Teng Hşiao Ping'in arasında Çin'in önünde duran çok önemli sorunlar hakkında görüş ayrılıkları var.

Fakat bu ayrılıklara rağmen yeni Çin yönetimi içindeki ayrı gruplar aşağıdaki noktalarda birleşiyorlar.

* Bir, dünya üzerinde büyük hanlık hakimiyeti kurmak; bu amaç adına maoizmin bazı görüşleri unutulmamalıdır.

* İki, bu şovenist amaçları gerçekleştirmek için baş engel Sovyetler Birliği'dir. Bu yüzden yeni yönetim hiç bir şey önünde duraksamadan Sovyetler Birliği'ne ateş püskürmektedir.

Antisovyetizmi derinleştirme çizgisinde tırmanma bir yönde daha gelişti. ÇKP IX. kongresi Çin halkı ve dünya devriminin baş düşmanları olarak iki süper devleti, yani ABD ile sosyal emperyalizmi gösterirken, Birleşik Amerika birinci yerde, "sosyalemperyalizm" (yani Sovyetler Birliği) ikinci yere alınmıştı. Fakat X. kongrede Birleşik Amerika bir düşman olarak Sovyetler Birliği'nden daha zayıf ilan edildi. Zira ABD "gittikçe çöküyormuş." XI. kongrenin değerlendirmeleri ise daha da keskin idi. Artık Sovyetler Birliği insanlığın baş düşmanı güç olarak gösteriliyor. ABD ise "kendini savunmaya çalışan bir devlet" kabul ediliyor. Şimdi Çin Halk Cumhuriyeti ile Birleşik Amerika arasındaki çelişkiler sadece Tayvan meselesine indirgeniyor ve iki devlet arasındaki ilişkilerin gittikçe normalleştirilip iyileştirilmesi isteği daha kesin ortaya atılıyor.

Bundan başka Sovyetler Birliği kapitalizmin yeniden canlandırıldığı bir devlet olarak gösteriliyor. Bu ülkede "yönetici grup içerde faşist diktatörlüğü gerçekleştiriyor"muş, yabancı memleketleri kendi hegemonyasına alıyormuş, her yere saldırıyor ve yayılıyormuş. Bunların sonucu olarak da Sovyetler Birliği "sosyal emperyalist" bir devlet haline geliyormuş.

Bu değerlendirmeleri okurken insanın aklına istemeden şu geliyor: Herhalde ÇKP'nin antisovyetizm yolunda bundan sonra atacağı adım, Mao'nun XI. kongre tarafından ÇHC dış politikasının temeli ilan edilen "üç dünya" adı verilen teorisi değil de (bu teori Çin'e "iki dünya"yı süper devletlere karşı birleştirmek için savaşmak "hakkı" veriyor) başka bir slogan olacaktır. Veriler bu sloganın giderek geliştiğini gösteriyor. İşte yeni sloganın kendisi: Sovyetler Birliği'ne ve sosyalist topluluğa giren öteki devletlere karşı Çin'in yönetmenliği altında geniş bir tek cephe kurmak. Birleşik Amerika da bu cepheye alınabilir. Artık "iki süper devlete" karşı değil, sadece Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele isteniyor.

Artık tüm Çin diplomasisi bu yeni antisovyetik konumu uygulamaya başlamıştır. Şimdi dış dünya ile teması olan organlara Sovyetler Birliği'nin dünyada en büyük saldırgan güç olduğu, Birleşik Amerika'nın ise sadece kendisini savunduğu durumunu "kanıtlama" emri verildiği besbelli. Örneğin haber ajanslarının bildirdiğine göre, ÇHC Dışişleri Bakanı BM Genel Kurulunun son toplantısında eğer bir harp patlak verirse "Sovyetler Birliği daha kabahatlı olacaktır", zira o "saldırgan güçtür." ABD ise sadece "kendisini savunuyor" demiştir. ÇHC Dışişleri Bakanı yardımcısı da "Mans" adındaki Madrit gazetesine verdiği demeçte aynı görüşleri savunuyor. "Bizim temel düşmanımız Sovyetler Birliği'dir" diye haykırıyor, bakan yardımcısı.

Çin Halk Cumhuriyeti dış politikasının temel yürütücüleri olan iki liderin bu biçimde konuşmaları, Teng Hsiao Ping' in fikirlerinin tekrarından başka birşey değildir. Pekin'de Teng ile Batı Almanya parlamentosunun askeri meseleler komisyonu başkanı Manfred Vörner'in yönetmenliğindeki delegasyon ile yaptığı karşılaşmayı yorumlarken 2 Ekim 1977' de "Doyçe vele" radyosu şunları belirtti: "Onlar (yani Çinliler) dünyanın başındaki felakete karşı bir reçete olarak tüm devletlerin Sovyetler Birliği aleyhinde tek bir cephe kurmasını öneriyorlar..

Teng, France Press Ajansı Genel Müdürü K. Rusel'e verdiği demeçte de Sovyetler Birliği'ne karşı dünya çapında tek cephe kurulmasını istemiştir. Bu cepheye Birleşik Amerika'nın da alınması gerektiğini belirtmiştir. Antisovyetik harbin Çinli şovalyesi sözlerini şöyle bağlamıştır: "Ben böyle girişimlerde bulunulacağını ümit ediyorum. Tüm dünyanın bu işe katılacağına güveniyorum."

Bu antisovyetizm tırmanışı sadece teorik konumlar ve propaganda alanında kalmıyor. Yeni Çin Yönetmeliği, "Halk savaşı"na ilişkin maocu görüşlerden vazgeçerek çağdaş bir ordu kurmak için bir sıra önlemler gerçekleştiriyor. Ordu, elektronik teknik ve atom silahlarıyla donatılıyor, hızla antisovyetik ruh aşılanıyor. ÇHC NATO ülkelerine, hele de Batı Almanya'ya durmadan askersel delegasyonlar gönderiyor, lisanslar, uzay araçları satın alıyor.

Çin'in dünya hakimiyeti hırsı büyük kapitalist devletler tarafından da destekleniyor. Business Week adındaki Washington dergisi on kadar Amerikan şirketinin Çin ordusunu modernleştirmek için aldıkları siparişleri vaktinde icra ettiklerini yazdı. Avrupa uzay araştırmaları ajansı ile, İngiltere, Fransa, İtalya da, İskandinavya ülkelerinde, Federal Almanya'daki şirketlerle de böyle işbirliği yapılıyor.

NATO'cu generaller bu süreci açıkça destekliyorlar. Batı Almanya ordusunun eski baş müfettişi Heinz Trötner, eski NATO genel kurmay başkanı Johanness Staynhov, NATO orduları eski başkomutanı Johan Fon Kilmanzeg, eski NATO kontramirali Günter Rozer Çin'i sık sık ziyaret ediyorlar, ordunun reorganize edilip modernleştirilmesi için tavsiyelerde bulunuyorlar. Çin komutanlığı ile Batı Avrupa ve ABD'deki çağdaş silah üreticileri arasında temaslar kurulmasına yardım ediyorlar.

Herşey gösteriyor ki, bu, emperyalist devletler tarafından uyumlaştırılmış, iyice düşünülmüş bir destektir. Daha 1955 yılından başlar. Amerikan hükümeti o zaman, Kaliforniya ve Masaçutets Enstitülerinde okumuş olan Çin asıllı bir nükleer fizikçinin Çin'e dönüp ÇHC roket programının başına geçmesine göz yumdu. Bu kişi 1956 yılında Çin'i nükleer bir devlet haline getirmek görevini gerçekleştirmeye başladı. 1969 yılında da ÇKP MK'ya üye seçildi.

"Sosyalist toplumda insan hak ve özgürlükleri" "savunucuları"nın Çin ordusunun kurulmasına büyük kaygılar gösterdikleri bu sırada protetarya enternasyonalizmi ilkelerine karşı müthiş bir ideolojik savaş açtıkları gözden kaçmıyor. Onlar, proletarya enternasyonalizmi ilkelerinin artık eskidiğini ve bir "hatıra" haline dönüştüğünü kanıtlama deneyinde bulunan her yazara gazete ve dergilerinin sayfalarını memnuniyetle açıyorlar. Onların teorik argüman depolarında proletarya enternasyonalizminin sadece SBKP ve diğer sosyalist ülkelerin komünist partilerine hizmet ettiği gibi "argümanlar" da var. Ayrı ülkelerin ulusal koşullarına uygun düşmeyen politik görüşleri kabul ettirmek, hakimiyetlerini gerçekleştirmek için enternasyonal'izmin

45 yıl sonra yeniden gerçekleşen bir gezi:

Sovyet Genel Kurmay Başkanı Ogarkov Türkiye'ye geldi

Sovyetler Birliği Genel Kurmay Başkanı Mareşal Ogarkov dört günlük resmi bir ziyaret için geçen hafta ülkemize geldi. Ogarkov Ankara ve İstanbul'da çeşitli askeri kuruluşları gezdi ve yetkililerle görüştü. Ogarkov'un Türkiye'ye gelişi turistik bir gezi niteliğini taşımıyordu. 1933 yılından bu yana ilk kez bir Sovyet Genel Kurmay Başkanı'nın Türkiye'ye gelişi bile başlı başına önem taşıyan bir olaydı.

Ogarkov'un gezisi Helsinki Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'ndan bu yana kendini duyuran barış ve yumuşama havasının meyvelerinden biridir. Helsinki Konferansı'nda askeri ittifaklar üyelerinin birbirlerinin askeri manevra ve tatbikatlarına gözlemci göndermeleri kararlaştırılmıştı. Bu kararın sonucu geçtiğimiz yıl Türkiye Genel Kurmay Başkanı, Sovyetler Birliği Genel Kurmay Başkanı'nın çağrılısı olarak bir manevraya katılmıştı. Bu kez Sovyet Genel Kurmay Başkanı'nın Türkiye'ye gelişi, iki ülke ilişkilerinde olumlu bir adım niteliğini taşımaktadır. Bu gezi, sosyalist ülkelerin komşularıyla dostluk ve işbirliğine ne kadar büyük bir önem verdiklerini bir kez daha kanıtlamaktadır. Sosyalist ülkeler, bir "Roma barışı"nı değil, evrensel bir barışı, farklı toplumsal ve politik sistemlere sahip ülkeler arasında da barışı gerçekleştirme yolunda çaba harcamaktadır. Ogarkov'un gezisi, Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye karşı saldırgan emeller beslediği yolundaki antikomünist iddianın ne büyük bir yalan olduğunu bir kez daha açıkça gözler önüne sermektedir.

Mareşal Ogarkov gezisi sırasında Ecevit'le de görüştü ve iki ülke arasında askeri alanda varolan işbirliği olanaklarının geliştirilmesini önerdi. Ayrıca hem Ecevit hem Ogarkov Atatürk-Lenin dostluğuna değindiler ve iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğinin dünya barışına katkıda bulunacağını vurguladılar. Haziran ayında Ecevit'in Moskova'ya yapacağı gezi öncesinde Ogarkov'un Türkiye gezisi özel bir önem taşıyor. Ayrıca bu gezilerin Türkiye ve Sovyetler Birliği arasında politik bir belge imzalanması yolunda iki önemli aşama olduğuna dikkati çekmek gerekiyor. Mareşal Ogarkav'un gezisinin, Romanya ile siyasal nitelik taşıyan bir belge imzalanması ve Bulgaristan başbakan yardımcısı Lukanov'un gezisiyle aynı döneme rastlaması, Türkiye dış politikasının burjuvazinin tüm karşı yöndeki çabalarına karşın komşularla dostluk ve işbirliği boyutunu kazanmakta olduğunun yadsınmaz bir belirtisidir.

Ancak CHP hükümetinin sosyalist ülkelerle son zamanlarda yoğunlaşan ve sıklaşan ilişkileri, ambargonun kaldırılması konusunun ABD Kongresi'nde görüşülmekte olduğu şu günlerde dolaylı bir baskı unsuru olarak kullanma olasılığı karşısında uyanık bulunmak gerekiyor. Sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler görüntüsü arkasında hızlı Amerikancılık ve "güleryüzlü" anti-komünizm yapmağa kalkışanlar olursa, bunların gerçek yüzleri sergilenecektir. ●

onların elinde bir alet olduğu iddiaları yayılıyor. SBKP'nin proletarya enternasyonalizmi aracılığı ile kendisini "yönetici parti olarak kabul ettirmek", "sosyalizmin sovyet modelini" uygulatmak isteği uydurmalarını savunuyorlar.

Bilindiği gibi Georgi Dimitrov daha 1930'larda proleter enternasyonalizmine ilişkin marksist-leninist teoriyi geliştirdi. Büyük önder daha o zaman şöyle demişti: "Şimdiki uluslararası durumda kimin işçi sınıfının ve sosyalizmin düşmanı, kimin demokrasi ve barış taraftarı veya düşmanı olduğunu belirlemek için Sovyetler Birliği'ne münasebetten daha doğru ölçek yoktur ve olamaz. İşçi hareketinin her militanının, kapitalist ülkelerdeki her demokratın samimiyetini ve dürüstlüğünü yoklamak için deneme taşı onların sosyalizm ülkesiyle ilişkileridir. Faşizme karşı mücadelenin en önemli dayanağı olan Sovyetler Birliği'ne yardım etmeden faşizmle gerçek anlamda savaşılamazsın."

Antikomünizm ideologları asıl "deneme taşı"na hücum ederek büyük bir sınıfsal tutarlılık gösteriyorlar. ÇHC şahsında, uzak olmayan bir gelecekte barış ve sosyalizm için ciddi bir tehlike olabilecek bir güç hazırlıyorlar. Diğer yandan da dünyada devrimci güçlerin birliğini, hele de sosyalist ülkeler ve kapitalist ülkelerdeki komünist partilerinin birliğini bozmaya çalışıyorlar.

Emperyalizmin bu iğrenç planını kapitalist ülkelerde bazı demokratlar ve ilericiler daha kavrayamıyorlar. Bu nedenle burjuva ideologlarının proletarya enternasyonalizmi hakkındaki görüşlerini kabul etmek eğilimi gösteriyorlar. Emperyalizm ile Yeni Çin yönetiminin büyük hanlık tırmanışları arasındaki bağlaşıklığa sadece sosyalist ülkeler ile kapitalist memleketlerdeki işçi sınıfı, eski sömürge halkları arasındaki birliğin büyük bir direniş gösterebileceğini unutuyorlar.

BOLİVYA'DA FAŞİZMİN SON GÜNLERİ

Bolivya'da 18 Ocak 1978 tarihinde ilan edilen af birçok siyasi mültecinin ülkelerine dönmesine olanak sağladı. Ancak bu kararın Ugo Banzer'in başında bulunduğu faşist diktatörlük tarafından verilmesi oldukça ilginçti. Banzer ve yönetimini bu kararı vermeye zorlayan koşullar nasıl oluşmuştu?

Banzer'in emperyalizm yanlısı politikası sonucu her tür ve biçimde yabancı sermaye Bolivya toprağında cirit atmaya başlamıştı. Örneğin, Amazon sınırındaki Santa Cruz kenti bankacı, işadamı, askeri danışman Brezilya'lılarla öylesine dolmuştu ki, bu bölgede Brezilya parası Bolivya Pezo'sundan daha çok kullanılıyordu. Ayrıca 1977 yılında Banzer Güney Afrika'dan gelen ırkçı beyazların gruplar halinde ülkesine yerleşmeleri için onlara toprak ikram etmişti. Öte yanda Bolivya'lı yerliler topraksızlıktan yakınsınlardı. Bu politika sonucu Bolivya ekonomisi tam bir batağa saplandı. Petrol ve madenler yabancı sermayeye sunuldu, Bolivya'dan dışarı çıkan yüksek oranlı kârlar ve 6 yılda ABD'ye borçların 400 milyon dolardan 2 milyor dolara yükselişi. Banzer bir ara Şili ile toprak değişimine de kalkışmış ancak ordu içinde bu konuda sürtüşmeler başgösterince bu girişimini yarıda kesmek zorunda kalmıştı.

İşte bu ortamda tüm demokratik güçlerin ve bu arada sayıları 60.000'i bulan kalay madeni işçilerinin, başkent La Paz emekçilerinin, üniversite öğretmen ve öğrencilerinin ve Katolik kilisesinin bazı kesimlerinin verdiği kararlı mücadele faşist diktatörlüğün temellerini sarsmaya başladı. Hunhar baskılar, madencilerin oturduğu mahallelere düzenlenen baskınlar ve sendika yöneticilerinin Şili'ye sürgün edilmesi, Bolivya toplumsal muhalefetinin genişlemesini ve sendikal ve insan hakları mücadelesi ekseninde birleşmesini sağladı. Kilise, Bolivya İşçi Merkezi'nin yeraltı eylemlerini kendi çatısı altında sürdürmesine izin verdi. Faşist diktatörlüğe yapılan bu baskılar sonucu Banzer yönetimi 1976'dan bu yana birçok kez sallandı. Bakanlar listesinde de değişiklikler yapılmak zorunda kalındı. Askeri cuntanın içinde de çatlaklar görülmeye başlandı.

Carter yönetiminin Latin Amerika'daki faşist rejimlerin yerine usul usul daha liberal yönetimleri getirmeye yönelik politikası Bolivya'daki rejimin çözülme sürecine katkıda bulundu.

Bu ortamda Banzer'in son kararı gereğince bu yılın Temmuz ayında Bolivya'da seçimler yapılacak. Akla hemen bir soru geliyor: Seçimlerin yapılması yolundaki karar diktatörlüğü ayakta tutabilmek için denenen bir taktik midir? Bu soruyu yanıtlarken gözönünde bulundurulması gereken gerçeklerden biri Banzer yönetiminin başarısızlıkları sonucu çok zayıf bir durumda bulunduğudur. Ayrıca bu yönetim geleneksel müttefiklerinin de bir kısmını yitirmiştir ve statükoyu tehlikeye sokacak kararlardan sonra ortaya aleyhine bir durum çıktığında, işin içinden sıyrılabilecek güçten yoksundur. Öyle ki, toplumsal muhalefetin verdiği mücadele sonucu bugün Banzer başkanlık seçiminde aday bile değildir. Ancak eski İçişleri Bakanı General Pereda'nın adaylığını desteklemek durumundadır.

Bolivya'da bundan sonraki gelişmeleri tahmin etmek oldukça güçtür. Zira Meksika ve Venezuela'ya sürgüne gönderilen bazı sosyal demokrat liderler bu rejimlerde görülen "modern", ılımlı ve reformist gelişmeyi benimseyerek bunu Bolivya'da da uygulamaya kalkışabilirler. Böylesine bir gelişme Bolivya'daki gericilerin ve aynı zamanda ABD ileri gelenlerinin de işine gelebilir. Ne var ki, Bolivya'daki işçi hareketinin geçmişine bir göz atıldığında böyle bir gelişmenin bir hayli uzak olduğu sonucuna varılabilir. Nitekim şimdiden seçimler için geniş bir sol cephe kurulmuş durumdadır. (Böylesi bir birlik Latin Amerika'da ilk kez gerçekleşmekte.) Bu cephe işletilebildiği takdirde Bolivya'da çok şeyler değişebilir.

Sonuç ne olursa olsun, bugün Bolivya'da, geniş halk yığınları faşist rejime karşı amansız bir mücadele içindedir.

gelmiştir. İç savaş sırasında karşılaştığı bir çizvit rahibine tutulur ve onun ardından giderek iç savaşın çeşitli görüntülerine tanıklık eder.

Film bu iki yapı içinde gelişiyor. Önde, Amerikalı Fanny Horn'un rahiple arasındaki psikolojik çatışma sergilenirken, arkada iç savaşın gerçekleri yansımaktadır. Rahibin kişisel serüveni gibi görünen, aslında İspanya iç savaşında kilisenin tavrıdır. Bilindiği üzere, faşizmin bir sacayağını andıran üç büyük kaynağından ve desteğinden biridir kilise. Rahip, tıpkı kilisenin dış görünüşü gibi, insancıl işler yapmakta, insanlara dayanak olmaktadır. Onların yaralarını sarmakta, eğitimleriyle, sorunlarıyla uğraşmaktadır. Oysa perde arkasında korkunç bir katılık, bağnazlık ve acımasızlık egemendir.

Fanny Horn'la rahibin ilişkisi geliştikçe bu ikiyüzlülük adım adım ortaya serilir. Sergilenen kesit, kişisel olmakla birlikte, kilisenin anatomisini de içerir. Barış çağrıları yapan faşist ağızları düşününce, geçmişten bugüne getirdiği çözümleme ile filmin işlevini yitirmediğini, bugün için de geçerli bir bildiri taşıdığını anlıyoruz.

YÜRÜYÜŞ okurlarından

YILMAZ DEREBAŞI NATO TARAFINDAN KATLEDİLDİ

Türkiye İşçi Partisi'nin "NATO'ya Hayır" kampanyası sırasında faşist katiller tarafından vurulan Yılmaz Derebaşı'nın gerçek katilleri, faşist beslemelerle birlikte, NATO'dur, faşist odakları kapatmayanlardır, MC kalıntısı siyasal partilerdir; ülkemizin topraklarını emperyalizme peşkeş çeken sınıfsal güçlerdir. Suçlu, bunların tümüdür. Derebaşı'nın ölümünün hesabını da hep birlikte vereceklerdir.

Yılmaz Derebaşı öldürüldü. Ama mücadelesi durdurulamadı. Faşist saldırı ve cinayetler, sosyalist hareketi, yurtseverleri, ilericileri, demokratları ve onların sözcülerini bir bütün olarak karşıya almaktadır.

Son cinayetle birlikte bir kez daha ortaya çıktı ki, burjuvazinin çeşitli planlarına uyumlu olarak şekillendirilen, kadrolaştırılan, görevlendirilen bir emniyet teşkilatı ile cinayetlerin önü alınamaz. Cinayetlerin önüne geçilmek isteniyorsa, "anarşi" adı verilen faşist saldırılar durdurulmak isteniyorsa, yapılacak iş, bunların kaynağına inmek, bataklığın tümünü kurutmaktır. Yani, devlet mekanizmasından MC dönemlerinde buralara çöreklenen gerici-faşist güçler bütünü ile temizlenmelidir.

Bunu yapmayanlar, "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" diyenler, yılanın kendilerine de dokunmaya başladığını görmüyorlar mı? Faşizmle mücadele, ondan kaçarak, ondan korkarak, onun karşısında gerileyerek değil, faşist odakların üzerine yürüyerek olur. Bunu yapanlar var. Yılmaz Derebaşı gibi, korkmadan faşizmin üzerine yürüyenler var. Önemli olan böylelerine daha binlerin, yüzbinlerin katılmasıdır. Faşizm ancak tümümüzün örgütlü birleşik gücü ile yenilebilir.

17 Nisan günü, Türkiye İşçi Partisi Perşembe ilçe örgütünün düzenlediği "NATO'ya Hayır" mitinginde idim. Kitleler, bilinçli, kararlı bir biçimde "NATO'ya Hayır" derken, yalnızca NATO'ya değil, bir bütün olarak emperyalizme, faşizme olan kinlerini anlatıyorlardı. Orada belli idi ki, tüm Türkiye'de NATO'ya, emperyalizme, faşizme karşı güçler birleştiğinde, örgütlü bir biçimde mücadeleye seferber olduklarında, onları yenecek güç yoktur. Bunu burjuvazi de biliyor ve onun için örgütlü mücadeleyi, omuz omuza mücadeleyi engellemeye çalışıyor. Onun için Yılmaz Derebaşı'nın üzerine faşistler silahlarını boşaltıyorlar.

Derebaşı arkadaşımızın mücadelesi önünde saygıyla eğiliyor ve "ulusal bağımsızlığımız için NATO'ya hayır" diyorum.

K. DEĞİRMEN
MERZİFON

BİN ÖLÜR BİN DOĞARIZ!

17 Nisan günü, NATO'ya Hayır Kampanyasında yiğit sosyalist savaşçı Yılmaz Derebaşı arkadaş faşistler tarafından katledildi. Anısı mücadelemize önder olacak. 22 Nisan günü yeni bir Yılmaz'ın, yeni bir sosyalizm savaşçısının dünyaya geldiğini dostlara duyururuz.

BAŞAK YILMAZ SEPER'in
Annesi ve Babası
Zehra - Erkan Seper
İSTANBUL

GÜVENLİK KUVVETLERİ KİMDEN YANA?

Samsun'da Kemi-Taş işyerinde 115 işçi çalışmaktadır. Bunlardan 93'ü DİSK'e üyedir. İşveren, ilerici sendikal hareketin gelişmesini engellemek için sürekli olarak işçi atmaktadır. Bugüne kadar işten atılan işçilerin sayısı 64'ü bulmuştur.

14 Nisan'da 5 işçinin daha işten çıkarılması üzerine, zaten iki aydır sendikalı oldukları için ücretlerini alamayan işçiler bir günlük uyarı direnişine geçtiler. Direnişin bir başka nedeni de, işten çıkarılan işçilerin yerine 15 MHP'linin alınması idi.

Direniş günü, saat 15.00 sıralarında, jandarmalar başlarında bir yüzbaşı olduğu halde işyerine gelmişler kapıları zorla açmaya çalışmışlar ve işçilere ağır küfürler etmişlerdir. İşçiler hakettikleri ücretler verilmediği sürece çalışmayacaklarını bildirmişlerdir. Jandarmanın baskısı üzerine DİSK bölge temsilcisi Sabahattin Topuz, jandarma yüzbaşısına giderek ortada bir suç olmadığını, işçilerin direnişinin de yasal olduğunu anlatmaya çalıştı. Buna rağmen, jandarma yüzbaşısı zor kullanarak işçileri dağıtmaya çalıştı. Burada çeşitli işçiler saldırıya uğramışlardır. Aralarında DİSK bölge temsilcisi de bulunan 5 işçi de yakalanarak nezarete alınmıştır.

İşçiler, Samsun'da yapılan duruşma sonucunda serbest bırakılmışlar, ancak bu kez de 18 Nisan günü fabrikadan dönmekte olan işçiler faşistlerin saldırısına uğramışlardır.

Anadolu'da sınıf mücadelesi bu koşullar altında sürüyor. En basit bir hak aranışı bile güvenlik kuvvetlerinin ve faşistlerin saldırısı ile karşılaşıyor. Ama hiçbir baskı, işçilerin kararlı mücadelesini durduramayacaktır.

K. MAHYA
SAMSUN

CİBALİ TÜTÜN FABRİKASINDA / BİR PROVOKASYON NASIL TEZGAHLANDI?

Çağdaş Gıda-İş Sendikası ile sarı Tek Gıda-İş sendikası arasında yapılacak irade beyanından bir gün önce, 18 Nisan günü her iki sendikanın üyeleri işyeri önünde bildiri dağıtmaktadırlar. Bu arada ikinci MC döneminde yasa dışı işlemlerle işe alınan faşistler, Çağdaş Gıda-İş yöneticilerinin üzerine saldırırlar. Olaylar sırasında kimliği belli olmayan (!) bir şahıs silahını çekerek havaya üç el ateş eder. Bundan sonra ikinci bir şahıs daha ateşe başlar. Ateş sonucu bir işçi yaralanarak ölür. Olay yerine gelen polisler, ilk "bilgi"leri sarı sendika yetkililerinden alırlar.

Çağdaş Gıda-İş yöneticileri arasında, Mehmet Mıhlacı başta olmak üzere CHP'liler de vardır. Bunlar ifade vermek üzere karakola giderler. İfade vermek üzere daha sonra 2. Şubeye gönderilen CHP'liler, güvenlik görevlileri hakkında ilginç gözlemlere tanık olurlar. Burada kendini CHP il genel meclisi üyesi olarak tanıtan bir sendikacı (CHP'li) "burası parti ocağı mı ulan" yanıtı ile karşılaşır. CHP'li sendikacının parti kartını elinden alırlar, sille tokat dövmeye başlarlar.

Ancak CHP'liler yine de karakollara, emniyete düşen devrimcilerden, sosyalistlerden farklı bir özelliğe sahiptirler. Duruma önce belediye başkanı Aytekin Kotil müdahale eder. Telefonlar çalışır; Eyüboğlu olayla ilgilenerek valiyi devreye sokar. Bu müdahaleler sonucu, faşistlerin tertiplediği bir olayı anlatmaya gittikleri halde "cinayet zanlısı" olarak muamele gören CHP'liler serbest bırakılırlar.

Durum bellidir. Tek Gıda-İş'ün üst yönetimi ve kimi militanlar, MHP ile ilişki halindedirler. Olayı yaratanlar onlardır. Emniyet görevlileri de şikayete gelen CHP'lileri sanık olarak yakalamakta ve dövmekte hayli ustadır.

Şimdi sormak gerek; hiçbir suçları yokken yakalanın bu kişilerin arasında CHP'nin önde gelenlerinden Mıhlacı olmasaydı; bu kişiler CHP'li olmasalardı nasıl kurtulacaklardı? CHP'nin bu tip olaylardan ders alıp, bir an önce faşist odakların üzerine yürümesi gerekir. Daha ne kadar beklemek gerekiyor?

YUSUF ÜNAL
İSTANBUL

Yeni Genel Müdür ne yapacak?

gerektiği üzerinde duralım. Veya yayıncılık nedir?

Kısaca anlatılırsa, yayıncı halka seslenmek zorundadır. Yayının amacı halktır çünkü. Halka seslenebilmek için de halkı tanımak, halkın içine girmek gerekli. "Ben halk çocuğuyum, halkı benden iyi kim tanır" demek halkı tanımak olmuyor. Ankara Pub'ta kafa çekerek, Milka'da lafazanlık ederek veya çeşitli kulis faaliyetleriyle halk tanınmıyor. İki saat gecekondu mahallesinde turalamak, bir iki kişiyle röportaj yapmak veya sohbet etmek de halkı tanımak değil. Halkın dertlerini, çilelerini yaşamında bulmak, benliğinde duymak gerekiyor. Halkla bütünleşmek başka türlü olmuyor. Bu nedenle azgelişmiş ülke yayıncısının işi zor. Burjuva özlemler içindeyken halkın dertlerini yaşamak gerçekten zor iş. Ancak herşeye rağmen yayıncının görevi halkı tanımak, sürekli tanımaktır. Halktan öğreneceği çok şey vardır çünkü.

Yalnızca halktan öğrenilenler yeterli değil. Türkiye dinamik bir değişim sürecinde. Sistemin bütününde ekonomik yapı değişiyor. Ekonomik yapıya bağlı olarak toplumun değer yargıları da değişiyor. Yabancı sermayeyle işbirliği içinde bulunan yerli sermaye, bir yandan hızla tekelleşiyor, büyüyor. Sermayeden bağımsız ekonomik bir karar almanın mümkünü yok. Böyle olunca yönetim, her konuda, tekelci sermayenin doğrultusunda karar almak zorunda. Bu olgunun yanısıra halkın giderek artan yoksulluğu ve hayat pahalılığı içindeki geçim sıkıntısı da ortada. Türkiye giderek değişiyor. Sis dağılıyor, sınıfların varlığı netleşiyor. Türkiye herşeyiyle değişiyor. Bu değişimi bilmek gerek. Bunun için de sürekli okumak gerekiyor. Lafazanlığı bırakıp çok okumak gerekiyor. Halktan birşeyler öğrenirken birşeyler öğretebilmek ancak böyle mümkün olabiliyor. Sefalet edebiyatı yaparak "biz de halk çocuğuyuz" demekle halktan yana olunmuyor.

Özetlersek, halkın gereksinmelerini bilmeden halka yayın yapmak mümkün değil, bu bir. İkincisi, halkın gereksinmelerini bilebilmek ancak halkla birlikte yaşamakla olur. Üçüncüsü, yalnızca halkın bildiğini bilmek yayıncılık için yeterli olmuyor, halktan öğrenilenlerle, halkın sorunlarını içeren her türlü bilgiyi okuyup, kaynaştırmak gerek.

Bu süreç içinde halk kendisine dönük yayın yapıldığını anlayacak, kendisine yabancı olmayanı dinleyecek, öğrenecek ve cevap verecek. Nasıl mı cevap verecek? Sürekli halkın içinde bulunan yayıncı bu cevabı mutlaka alacaktır. Böylece halkla yayın organının diyaloğu kesintisiz sürecektir.

Bu anlayıştır ki yayını bir ses, bir görüntü olmaktan çıkarır, bir amaca yöneltir. Programcılar arasında gerçek bir birlik kurulur. Yayında bir bütünlük salanır. Çünkü artık halkın gereksinmeleri doğrultusunda yayın yapılmaktadır. Çünkü programları halkın gerçek sözcüleri yapmaktadır.

Yukarıda sorduk, neden böyle bir anlayışla değil de, amaçsız, plansız, başıboş bir yayın yapılıyor diye. Yanıtını şimdi verelim.

Türkiye'de hiçbir şey kendi haline bırakılmış değil. TRT'de kendi haline bırakılmış değil. Türkiye'de herşeyin bir sahibi var. TRT'nin de sahibi var: Burjuvazi. Birşeye sahip olmak için illede onu mülkiyetine geçirmen şart değil. Kullanman yeterli. Burjuvazi TRT'yi kullanıyor. Halktan yana yayın yapılmadığı sürece de kullanmış olacak. Çünkü burjuvazi halkın bilinçlenmesine karşı çıkıyor. Bunun için de TRT'yi bırakmayacak. Ve yayınlar halka yabancı kalacak, halka yararsız olmakta devam edecek.

Nedeni bu.

İsmail Cem ne yaptı?

Yukarıda anlattıklarımızın ışığında hiç. Mini etek düşmanı Musa Öğün'den sonra bir yığın burjuva programının yayınlanması özgürlüğün işareti sayıldı. Yabancı yapımlar da televizyonda ustaca sergilendi. Dolmuş müziğine varıncaya kadar her türden müzik çorba yapılıp yayınlandı. Bir de, sanki bir İstanbul efendisine, sanki Osmanlıca, sanki Osmanlı kültürünü gösterir gibi inceden inceye yayın yapıldı. Ve bütün bunlara yayın denildi. Sonrnak gerekli halka ne verildi?

Yeni genel müdür ne mi yapacak? Kehanette bulunmaya gerek yok. Eskisi ne yapmışsa, beş aşağı beş yukarı, yenisi de onu yapacaktır. Ne zaman ki TRT özerkliğine kavuşur ve demokratik bir kurum olur, o zaman bir genel müdürün yetkinliğinden ve becerisinden sözedilir. Herhalde yeni genel müdürün başına devlet kuşu konmadı.

Bulgar film haftası

Bulgaristan'la imzalanan ikili kültür değişimi anlaşması gereğince Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürlüğü ve Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi Başkanlığı'nın Bulgaristan sinema örgütü "Film Bulgaria" ile birlikte düzenlediği Bulgar Film Haftası'nda İstanbul Emek Sinemasında iki Bulgar filmi gösterildi. "Bisikletli Köylü" ve "Direnen Canlar" adlı filmlerin gösterisinde, "Bisikletli Köylü" filminin baş kadın oyuncusu Diana Çelebieva, senaryo yazarı Georgi Mişev ve "Film Bulgaria'dan Alexander Marinkov da çağrılı olarak bulundular. Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi Başkanı Oğuz Onaran'ın, ikili anlaşma ve bundan sonra sinema alanında yapılacak başka girişimler hakkında bilgi vermesiyle açılan gecede izleyenlere tanıtılan konuklardan Marinkov, Bulgar filmlerinin özelliklerini tanıtıcı kısa bir konuşma yaptı. Önümüzdeki aylarda Bulgaristan'da da bir Türk Filmleri Haftası düzenleneceğini bildirdi. 18 Nisan'da yapılan basın toplantısında ise özellikle senaryo yazarı Mişev, "Bisikletli Köylü" filmi üstüne sorulan soruları yanıtladı. Gösterisi yapılan filmler hakkında, senaryo yazarı Mişev'in yanıtlarını da içeren bir yazıyı aşağıda sunuyoruz:

Bulgar Film Haftası'nda izlediğimiz iki filmden "Bisikletli Köylü", çağımızda geniş boyutlarda ortaya çıkan köylü/kentli çelişkisini vurguluyor. Hızlanan sanayileşme köy kökenli insanların büyük ölçüde kentlere akmasına yol açıyor. Bu büyük göçün yarattığı değişim, insanların özellikle ruhsal yapısında zaman zaman bunalımlara neden oluyor. Senaryo yazarı Georgi Mişev'in deyimiyle bugünkü Bulgaristan, başka ülkelerin 100 yılda geçirdiği değişimi 30 yılda geçirdi, yoksul bir tarım ülkesinden sanayi ülkesine dönüştü. Hızlı sanayileşme köyden kente akışı büyük boyutlara vardırdığı gibi, ormanların yok edilmesi, çevre kirlenmesi türü başka sorunlar da yarattı. Ayrıca, yine Mişev'in deyimiyle, sosyalist toplumda siyasal çatışmalar çözümlense bile, ahlak, din gibi birçok alanda çelişkiler sürmekte. Sanatın görevi bunlara çözüm aramak.

Nitekim "Bisikletli Köylü"deki Yordan, köyden kente göçmüş, sanayi işçisi olmuş bir kişi. Blok apartmanların yer aldığı çağdaş nitelikte bir kentte oturuyor. Ama hem kendisinin, hem kendisi gibi köyden göçen çevresindeki insanların alışkanlıkları sürüyor. Örneğin bir komşusu, apartmanların ortasındaki alanda derme çatma bir kulübede domuz beslemeye çalışıyor. Yordan'ın da hafta sonlarında yaptığı ilk iş, bisiklete atlayıp köyüne gitmek ve orda bıraktığı evin bahçesinde toprakla uğraşmak, yaban otları ayıklamak, ağaçları ilaçlamak vb.

İnsanlarının çoğu kente göçmüş olan bu ıssız köyde, Yordan'ın karşısına günün birinde kentten eczanede çalışmaya gelen kentli bir genç kız çıkıyor. Kendisi köye gidip bahçe giysilerini sırtına geçirdiği ya da tulumbadan su çektiği zaman ne ölçüde rahatlıyorsa genç kız da köy yaşantısından o ölçüde tedirgindir. Bu karşıtlığın oluşturduğu bir yakınlaşma Yordan'ın bunalımını arttırır. Kentteki uyumsuzluğunun kızın yanında da tazelendiğini görürüz. Kıza yakın olmak söz konusu olduğunda köylülüğe dönememektedir. Ama işçiliğini köyde sürdürmeyi deneyebilir. Aklına gelen çare, köylerde sanayileşmeyi özendirme yasasından yararlanıp fabrikadaki kima makinelerini köyüne götürüp orda çalışmaktır.

Ne var ki bu girişim, köklerinde derinlerde olan uyumsuzluğu gidermeye yetmez. Kıza tutkunluğu, Yordan'ın değişmeye, kentlileşmeye duyduğu isteğin, başarısızlığa uğraması da öznel istekle nesnel koşullar arasındaki çatışkının bir çeşit simgesi olmaktadır. Çözüme gelince, senaryo yazarı Mişev'in de belirttiği gibi, kolay çözümler önermeye olanak yok. Kentlileşme süreci içinde çeşitli konaklardan geçecektir köylü Yordan. Filmin sonunda kızla ilişkisi biter ve yeniden kentteki fabrikaya, işinin başına döner. Mişev'e göre, bu sonla, bunalıma karşı insanın tek çaresinin "çalışma", en güçlü dayanağının "emek" olduğu vurgulanıyor.

Sorunu koyuş biçiminden olsun, gösterdiği çözüm yolunda olsun önceki girişimlere yeni bir şey katmayan filmin, üzerinde durulacak başarısı bence yalın anlatımı ve bize bugünkü Bulgaristan'ın yaşantısından getirdiği "insan manzaraları"dır. Bunlar içinde, insanların küçük de olsa kendilerinin olan bir yerleri bulunması gibi bilinçaltlarında yatan ve kendilerini daha mutlu edecek bir isteğin altı özellikle çiziliyor.

"Bisikletli Köylü'nün dingin yapısına karşılık, "Tütün" yazarı ünlü Dimitır Dimov'un romanından uyarlanan "Direnen Canlar" fırtınalı bir anlatım, derinlere inen psikolojik ayrıntılar ve kapsamlı bir konu getiriyor. Tutkunluklarının ardında sürüklenen bir Amerikalı kız, 1930lar İspanya'sına serüven aramaya

TRT:

TRT'de 500 günün genel müdürü İsmail Cem, 3 yıllık ayrılıktan ve olur olmaz bir sürü hırgürden sonra baktık, TRT'den vazgeçti. Bu arada TRT Genel Müdürlüğü'ne kimin atanacağı henüz belli değil.

İsmail Cem hakkında çok konuşuldu, çok yazıldı. Her gazeteci hiç olmazsa konuya şöyle bir değindi. Hatta "İsmail Cem Olayı" diye kitap basan dahi oldu. Böylece bay Cem, Ecevit ve Demirel'den sonra Türkiye'nin üç numaralı vatandaşı haline geldi.

Televizyon çağımızın en etkin kitle haberleşme aracı. Her iktidar ona sahip olmak istiyor. Türkiye'de oluyor da. İsmail Cem'i Halk Partisi getirdi TRT'nin başına. Peki İsmail Cem ne yaptı TRT'de? Ne yaptı da böylesine olay haline geldi.

İsmail Cem'in ne yaptığını, iyi mi kötü mü, doğru mu yanlış mı yaptığını, dün ve bugün TRT'deki yayıncılığı ortaya koyarak anlamak mümkün.

Radyoda "ne çıkarsa bahtına" türünden bir yayıncılık yapılıyor. Programlar kopuk kopuk. Bütünlük yok. Programcılar birbirinden habersiz. Neden? Çünkü amaçsız bir yayıncılık sözkonusu. Her ne kadar program ve planlama daireleri varsa da işlevini yitirmiş. Ya siyasi baskılar nedeniyle bu böyle oluyor, ya da siyasi baskıların yanısıra bu işi becerecek ehliyette kişiler yok. Bakıyorsunuz bir programda çocuk bezlerinin kaynatılması sözkonusu ediliyor, bir başkasında Bahama adalarında yaşam anlatılıyor. Birinde tezek yakmanın Türk ekonomisine etkileri incelenirken, diğerinde bilinçli makyaj nası yapılmalıymış veya bu yılki bahar modası neymiş, duyuruluyor.

Televizyon ise bir başka alem. Yayınlanan programların çoğu yabancı. Gerçeği, yayın yabancı. Televizyonunuzun markası ne kadar yabancıysa, yayın da o kadar yabancı. "Bizim" diyebilmek mümkün değil. Dolayısıyla bir yayın politikasından sözetmek de mümkün olmuyor.

Özetlersek, amaçsız, plansız bir yayın yapılıyor. Devletin radyo ve televizyonundan halkı umursamazcasına yayın yapılıyor. Halka hizmet edilmiyor. TRT anayasanın emrettiği şekilde görevini yerine getirmiyor.

Neden?

Nedenine gelmeden önce radyo ve televizyon yayınlarının nasıl olması

Mario Arenos:

"BİRGÜN HEP BİRLİKTE YÜRÜYECEĞİZ"

Yurdumuzda bulunan Dünya Sendikalar Federasyonu'na bağlı Kamu Kesimi işçileri Uluslararası Sendikalar Birliği sekreteri ve Dünya Sendikal Hareketi Şili Halkıyla Uluslararası Dayanışma Komitesi yöneticisi, Şili Komünist Partisi üyesi MARIO M.ARENAS Türkiye İşçi Partisi MYK üyesi, Yürüyüş dergisi Genel Yönetmeni ZEKİ KILIÇ'ı ziyaret etti. Türkiye ve Şili halklarının uluslararası dayanışmasının, faşizme ve emperyalizme karşı yürüttükleri ortak mücadelede inanç ve kararlılıklarının bir kez daha teyit edildiği dostluk ve kardeşlik dolu bir görüşme yapıldı.

YÜRÜYÜŞ M.M.ARENAS'ın Türkiye halkına, işçi sınıfına duyurulmasını dilediği bu görüşmeyi okuyucularına sunmayı bir görev bilir.

Z.K : Şili işçi sınıfının, dünya sendikal hareketinin seçkin bir temsilcisini, yiğit bir savaşçısını tanımaktan sonsuz bir mutluluk duyuyorum. Ziyaretiniz, bizlere onur veriyor.

Faşizme karşı direnen Şili halkıyla etkin dayanışma bizler için herzaman bir görev olmuştur. Türkiye'de de çok uzak olmayan zamanda işçi sınıfı, emekçiler karanlık bir baskı dönemi yaşadı. Faşist terör tabii ki Şili'deki boyutlara ulaşmadı. Ancak bu bizim Şili'de olanları bilmemiz, anlamanuz, hissetmemiz için bir engel değildir. Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelemiz bir ve ortak bir mücadeledir. Türkiye İşçi Partisi, bu bilinçle büyük baskı ve engellerle dolu MC döneminde dahi, Şili halkının mücadelesiyle aktif dayanışmasını somutlamak için kitlesel gösteriler düzenlemeyi görev kabul etmiştir. Bu amaçla Unitad Popular'ın sanat temsilcilerini ülkemize davet etmiş, "Şili Halkıyla Dayanışma Geceleri" düzenlemiştir. Bu görüşmemizi sıcak, kardeşçe ve aktif dayanışmanın bir simgesi olarak kabul ediyorum. Vereceğiniz bilgiler bizlerin mücadelede daha aydınlanmış olarak yer almanuza katkıda bulunacaktır inancındayım.

M.A : Faşist darbeden sonra bütün benzerlerinde olduğu gibi, Şili'de de işçi sınıfının örgütleri önemli yaralar aldılar. Siyasi partileri, işçi sınıfının tek sendikal konfederasyonu, bugün, faşist diktatörlüğe karşı özgürlük ve demokrasi için, emekçilerin ekonomik, sosyal haklarının savunulması için gizlilik koşullarında mücadele ediyorlar.

Şili işçi sınıfının partilerörgütlerini yeniden düzenlediler. Şili'de faşistlerin katlettiği 50 bin yurtseverin 15 bini Şili Komünist Partisi üyesiydi. ŞKP bugün gizlilik koşullarında, Şili'nin 24 ilinde normal çalışmalarını, mücadelesini sürdürüyor. Yine faşistlerin önemli darbeler vurduğu sosyalist partide, aynı koşullarda örgütünü yeniden düzenleyerek mücadele ediyor.

Hiristiyan Demokrat Parti'de faşizme karşı mücadelede yer almaya başladı. Bugün Şili'lerin en büyük görevi ve uğraşı faşist diktatörlüğe karşı bütün demokratik güçlerin birliğinin sağlanması. Bütün demokratik güçlerin birliği aynı zamanda diktatörlüğün çöküşünden sonra kurulacak hükümetin ilkelerinin belirlenmesini de olanaklı kılacak.

Şili işçi sınıfı sendikal hareketinin koşulları çok zor. Sendikaların toplantı yapma, temsilcilerini seçme hakları bulunmamakta. Grev ve toplu sözleşme yasaklandı. Şili'liler mücadeleleri baskı koşullarında da sürdürmesini biliyorlar. Faşizme karşı mücadele tabanı genişliyor. Grevler yasak. Terriciete bakır madencileri birkaç ay önce büyük bir grev yaptılar. Örnekleri artırmak mümkün. Şili'de mücadele devam ediyor. Hareket örgütlü ve eşgüdümlü yürütülüyor.

Önümüzde 1 Mayıs var. Latin Amerikada 1 Mayıs'ı kutlayan ilk ülke Şili'dir. Şili'de arkadaşlarımız şu anda işçi sınıfı hareketlerinin geleneğini devam ettirmek için hazırlanıyorlar. Geçen yıl 1 Mayıs yasaklanmıştı. Bu yıl Şili işçi hareketi daha güçlendi. Uluslararası dayanışmanın etkileri fazlalaştı. Faşizmin yasaklaması devam edemiyecek.

Faşist hükümetin ulusal ve uluslararası planda tecrit olma süreci hız kazanıyor. BM'de kabul edilen karar Şili halkının bir kazanımıdır. Kararı imzalayanlar arasında ABD'de bulunmakta. Dünyada Şili halkıyla gerçekleşen uluslararası dayanışmanın bir sonucudur bu.

Bu sözlerimle sizlere Şili emekçi sınıflarının bütün dünya emekçileriyle birlikte mücadele ettiklerini anlatmak istedim. Bizde bütün dünya emekçilerinin ülkemiz halkına gösterdikleri dayanışmaya, mücadelemizi sürdürerek cevap veriyoruz.

Şunu da belirtmek isterim; 1 Mayıs yürüyüşlerinde kaybolan 2500 arkadaşımız da bizlerle birlikte yürüyecektir. Biz bunu hissedeceğiz. Bu arkadaşlarımız yalnız Şili'nin Santiago'sunda değil bütün dünya ülkelerinin başkentlerinde 1 Mayıs'ta yürüyecekler.

Şili halkının faşizme karşı mücadelesinde, Uluslararası dayanışmanın örgütlenmesinde kaybolan 2500 arkadaşımızın bulunması ve özgürlüklerine kavuşturulması somut bir eylem biçimidir. Bu dayanışma genel talepler içinde, belirli kuruluş ve kişilerin önceden belirlenen isimlere özel olarakta yer vermesi biçiminde gerçekleştiriliyor. Partinize de bu amaçla iki isim öneriyorum. İlk isim Victor DİAZ. Diaz yoldaş faşist darbe öncesi Şili'nin tek işçi konfederasyonunun uluslararası politik sekreteri idi. Corvalan'ın tutuklanmasından sonra, onun yerine almış, Parti Genel Sekreterliğini üstlenmişti. İki yıl boyunca Şili'de faşizme karşı illegal mücadeleyi yönetti. Bu mücadeleyi hayatıyla ödeyebileceğini de biliyordu. İnanıyorum ki uluslararası dayanışma sonucu faşistler yoldaşımızın nerede olduğunu söylemek zorunda kalacaklardır.

İkinci önereceğim isim Exquiel PONCE. Şili tek işçi konfederasyonu yöneticisi. Darbeden snra o da siyasi sorumluluk üstlenerek Sosyalist partinin Genel Sekreterliğin yaptı.

Z.K : İşçi sınıfının ulusal ve uluslararası mücadelesi, dayanışması, yardımlaşması, bir lütuf, öyle gerektiği için sıradan bir iş şeklinde olmaz. Bu bir zorunluluk, bir görevdir. Tıpkı işçi sınıfının ekonomik, politik, demokratik hareketinin, ulusal planda, işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketine yüklediği görev gibi bir görev. Kesinlikle bir lütuf değil. Bu anlamda gerçekten sevindirici olan, geçmişe göre daha kalıcı daha etkin yürütülen uluslararası dayanışma Şili'nin somutunda çok daha net bir boyuta ulaştı. Bu da dünyada işçi sınıfı hareketlerinin, tüm işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketlerinin vardığı boyut ve kazanımlarını bir sonucu olarak karşımıza çıkıyor.

Dünya sosyalist sistemi, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı mücadeleleri, ulusal kurtuluş hareketleri var oldukça ve dayanışma içinde oldukça, inanıyoruz ki Şili halkının bugün faşizme karşı verdiği mücadele umduğumuzdan çok daha kısa sürede başarıya ulaşacak, Şili halkı kendi ülkesinde sosyalizmi gerçekleştirerek, emperyalizmin boyutlarını daraltacak, onu daha çok sıkıştıracaktır.

Bu uluslararası dayanışma görevinin bilinciyle, bütün dünyada ön planda olan Şili halkıyla sıcak, somut dayanışma gereğini Partimiz bir yıl önce somut görev olarak ele almış, somut, kitlesel dayanışma gösterileri ile bu anlamda Şili halkıyla birlikte mücadele vermeyi başarmıştır. Bundan böyle de bu anlamda somut mücadele vermeye kararlıdır. Bir örnek vermek gerekirse, Genel Başkanımız Boran, Corvalan yoldaşa daha hapishanedeyken onunla sıcak dayanışma içerisinde olduğunu belirtmiş, onun ve şahsında tüm bilimsel sosyalistlerin, demokratların özgürlüklerine kavuşmalarını talep etmiştir.

M.A : Ben de yoldaşla aynı görüşü paylaşıyorum. Uluslararası dayanışma sembolik bir hareket değildir. Bugün binlerce Şili'li bu uluslararası dayanışma sayesinde yaşamlarını sürdürmektedir. Bunun bir örneği Corvalan'dır.

İspanya'da faşist İspanyol diktatörlüğü de İspanyol halkının ve uluslararası dayanışma mücadelesinin sonunda yıkıldı. Uluslararası dayanışma dünya işçi sınıfı hareketinin temel bir ilkesidir. Örnekleri artırmak çok mümkün. İspanya, Portekiz, Mozambik, Vietnam. Her yerde bu böyledir. Ve bu dayanışma sonucunda mücadeleler başarıya ulaştı. Dayanışma her ülkenin kendi mücadelesinde de büyük rol oynadı. Hemen bir örnek verirsek, Türkiye'de bir işçi faşizmin ne olduğunu tanımayabilir. Siz Şili örneğinden kalkarak Türkiyedeki bu işçiye faşizmin bütün özgürlükleri ortadan kaldırdığını, bütün demokratik kuruluşları, kültürel kurumları her türlü örgütü, bir ülkenin tarihi geleneklerini, yıkanın yokedenin, baskı altında tutanın, faşizm olduğunu ve bunu Şili'deki örnekle gösterirseniz Türkiye'deki işçinin de faşizmin ne olduğunu anlaması kolaylaşır ve tepki göstermesi daha doğal olur.

Başlangıçta Hiristiyan Demokrat işçiler Şili'de faşistlerin işçi sınıfına karşı olduğunu görmüyor anlamıyor ve onun için faşistleri destekliyordu. Fakat her geçen gün keni örgütü de başta olmak üzere, işçi sınıfının örgütlerine karşı olduğunu görerek, giderek, faşizme karşı bir tavır almakta.

Türkiye halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinde, Şili halkını tarihi bir örnak olarak gözönüne alması -Şilideki bu dramatik olaylar Türkiye halkı için de bir örnek teşkil edecektir- Şili ve Türkiye halklarının uluslararası dayanışması kendi, özgürlükleri ve demokrasisi için de gereklidir.

Z.K : Şili'deki olay ve dünyadaki benzer olaylar, dünyanın diğer ülkelerindeki işçi sınıfının mücadelesine, bağımsızlık, demokrasi mücadelesine örnek oluyor, onların deneylerini arttırıyor, emperyalizme karşı, faşizme karşı ve burjuvazinin her türlü oyun çemberlerini kırma mücadelesine ışık tutuyor. Bugün Şili olayı en sıcak, en yeni örnek olduğu için, elbette mücadelemize daha fazla ışık tutacak ve deney kazandıracaktır.

M.A : Türkiye'de emekçilerin, işçi sınıfının Şili halkına gösterdiği dayanışmadan heyecan duyuyor ve coşkuyla selamlıyorum. Bu dayanışmanın mücadele düzeyi ve bilincini de yansıttığını belirtmek isterim.

1 Mayıs'ta Şili'nin ve Türkiye'nin, bütün dünya emekçileri ortak birşey kutluyorlar. İşçi sınıfının enternasyonalizmidir, dayanışma bayrağının yükseltilmesidir bu.

Santiago'da işçi sınıfı, faşizme karşı yürüyecek. Uruguay'da emekçiler hapisteki arkadaşlarını kurtarmak için mücadele edecekler. Türkiye'de demokrasi, özgürlük, sosyalizm için yürünecek. Moskova'da emekçiler işçi sınıfı iktidarını, bilimsel sosyalizmi kutlamak için yürüyecekler. Dünyanın tüm emekçileri için barışın güvencesi olan bir iktidarı selamlıyacaklar. Berlin'de işçi sınıfı faşizme karşı zaferini kutlaycak. Ve aynı zamanda dünyanın her tarafında emekçiler birbirleri için, ortak mücadele dayanışması için yürüyecekler.

Halkınızı ve işçi sınıfınızı selamlıyorum ve bunu duyurmanızı diliyorum. Mücadeleniz bizim mücadelemiz, tasa ve kaygılarınızın bizim kaygılarımız olduğunu söylemek istiyorum. Mücadelemiz tek ve ortaktır.

Z.K : Herhalde bir insan için, ama şöyle bir insan için; bilimsel sosyalist hareketin üyesi insanlar için tanışmak kadar, zevk veren, onur veren, güç veren hiçbirşey yok. Hareketlerin tanışması, daha da bir güzel, daha da bir onur verici. Kişi olarak ben yoldaşla tanışmanın onurunu her zaman taşıyacağım. Bu onuru partime ve Genel Başkanıma da ileteceğim. Bir kelime ile söylemek istiyorum ki gerçekten bir yoldaşı görmek özbeöz kardeşi görmekten, çok daha güç, çok daha zevk, çok daha onur veriyor. Partimiz, geçmişte olduğu gibi bugün de yarın da kısaca her zaman ve her gün en sıcak duygularıylaŞili Halkanın mücadelesini izliyor, mücadelesinin yanında, içinde ve kendisine düşen enternasyonalist görevi yerine getirmeye bütün gücüyle çalışıyor, çalışacak.

M.A : Ben de yoldaştan Partinin her üyesine selamlarımı iletmesini rica edeceğim. Partinin Başkanına ve yöneticilerine de aynı şekilde selamlarımı iletiyorum. Türkiye'ye belki bir daha hiç gelemeyeceğim ama, şunu hiç unutmayacağım, Türkiye işçi sınıfı içinde, Partiniz içinde kardeşlerim var. Elveda demiyorum, bunun için elveda demiyorum. Yarın Türkiye'de bir mayıs için yürüyeceksiniz, ben Berlin'de yürüyeceğim ve bir gün Santiago'da birlikte yürüyeceğiz. Aynı ideal için siz burada, biz başka bir yerde birlikte yürüyeceğiz ve birgün karşılaşacağız. Sizi mutlaka Santiago'ya çağıracağız.